

فكر

صافی : ۱۳

از بهر ۱ فانوہ تانی ۱۹۲۸

جلد : ۱

سجیہ ، اجتماعی بر محمول

مشروطیت انقلابی بڑہ مختلف اجتماعی مفہوملر کتیردی . حریت ، مساوات ، اخوت ، عدالت اکبی . . . بو مفہوملر ذہنلرده بری برینہ ضد اولمایان شیلردی . فقط جمعیتک حیاتندہ برلہ شہ مہ یورلردی . متفکرلر ایچون بونلری مشخصلاشدیر مق الیم بر تفکر مجاہدہ سی ایدی . حقیقت شوایدی : دین ایلہ علم ، سرای ایلہ خلق زاهدک تلقیسیلہ لایبق ذہنیت بوغو - شیوردی . . سجیہ تربیہ جیلرک اک بو یوک اندیشہ سی ایدی . بوتون تفکرلر مزک عدسہ سنی اونک اوزرنده دولاشدیر یوردق . بز بویہ یاپارق بعضاً بر سجیہ پسقولوژیسی بعضاً بر سجیہ سوسیولوژیسی یاپیور ، فقط سجیہ نک کندلیسی ایجاددن عاجز قالیوردق ! . . چونکہ سجیہ پسقو - لوژیسی بڑہ سجیہ نک اک مہم میزہ سی اولہرق فردی فعالیتلرده اطرادی ، سجیہ نک سوسیولوژیسی ایسہ بڑہ اک مہم بر حقیقت اولہرق بواطرادک اجتماعی منشائی کوستہ ریوردی . بواطراد مشروطیت جمعیتندہ یوقدی . چونکہ بو جمعیتک مؤسسہلری تضاد حالندہ ایدی . ازجلہ

مشیخت معارفی تعدیل ایدیور ، غیر تورک عنصرلر تورک صمیمیتک طبیعتی بوزیو - ردی ! . انقلاب پداغوژیسنک بویتمک توکنمک بیلیمین دعواستی صوک دفعہ رؤیت ایتمک لازمدیر . فرد حیوانی طبیعتی اقتضاسی بر مبدع دکل ، بر مخربدر . عینی فردخیلہ سی اعتباریلہ خلق وایجادہ مقتدر دکل ، ہذیانہ تمایلدر . عینی فردک فعالیتندہ ارادہ و ترکیب قدرتی برینہ ، انسباق و اوتوماتیزم واردر . او حالده فردک بو عضوی قوتلرینہ وحدت ، ترکیب وابداع قدرتی ویرن یوکسک و حاکم بر موجود اولاجق . بو موجود شہہ سزکہ جمعیتدر . جمعیتک بو یارانیجی قدرت ویرن تأثیری نہ صورتلہ واقع اولیور ؟ ایشتہ سجیہ پداغوژیسنک بوتون مقدراتی بو سؤالک حلنہ باغلیدر . سجیہ من اجتماعی وارلغمزک بر پارچاسی در . بو اعتبار ایلہ جمعیتمک سادہ جہ بر معکسی بز . روحلر مزده وحدت وقوام بولمق ایچون وحدت وقوامی اولان بر جمعیتک حیاتی یاشامش اولمالی بز . روحلر من ایکیزلکدن آنجق ایکیزلکی

آتمش بر جمعیتک دواملی و آہنکلی حیاتیلہ قور تولاجقدر . یاراتیجی برخیلہ یہ آنجق یاراتمق احتماللرینی طاشییان بر جمعیت حیاتیلہ صاحب اولابیہ جکیز . حال بو کہ یکی تورک جمعیتک حیاتی بوکون بو شرطری حائر در . او حالده یکی تورک نسلنک سجیہ لی اولہرق تشکلتہ ہیچ بر مانع یوقدر . او حالده بوتون مسئلہ یکی بر جمعیتک تشکلی بکلہ مک دکل ، تشکل حالندہ بولونان بو جمعیتک ، یاراتیجی اولان حیاتی بوتون فیض وشدیلہ یاشا تا بیلیمک در انقلابک قیمتلرینی طاشییان عرفان ، صنعت اخلاق قابلرینی کنیشلہ تیکیز و بوقابلرک آغزلرینی بوتون تورک چوققلرینہ تمامیلہ آچمکیز . بو چوققلریکی جمعیتک دوغرو اینی وکوزل نسغدن ممکن اولدینی قادار چوق ایچسینلر ، یکپارہ ، متین و یاراتیجی فردلر اولہرق نشوونما بولاجقلر در .

اسماعیل صفی

استانبول دارالفنون مدرسلرندن

جو جوغک سوق طبیعیلر

بوکون سزه جو جوغک سوق طبیعیلرک بعض تظاهرلرندن بحث ایتک ایسته بورم. کرجه سولنه جک سوق طبیعیلرک جوق ایسه ده بونلردن بالخاصه جنسی سوق طبیعی دن - پک کنیش بر موضوع اولسی اعتبارله - بوراده بحث ایتک ا امکان یوق. دیگر سوق طبیعیلر دن ده شویله اوکمه کلنی آلیوردم: بئک (آنا) حب نفس، ملکیت سوق طبیعیلری.

بو باده، بر آزار و نجه اولاجندن قورقدیغم بر مقدمه یاقی مجبوریتندیم. اومارم که بی معذور کورورسکیز. و بر (تربیه جی) صفتیله (سوق طبیعی) تعبیری ده قولالانچم.

بوکون (سوق طبیعی) تعبیرنک، حیاتیجیلر و روحیاتیجیلرجه پک قولانیلمادیغی بیلوردم. میدانده موجود واقعلر، و تصادف اولنان بر طاقم تربیه مسئلهلری قارشینده بو تعبیرک برینه بیلیم نه اقامه ایده یلیرز؟ انسیاقی تمایل ویا (کنندیلکندن تمایل) دهنیلستین، کله اوززنده اصرار ایتک ایسته مه بورم. یالکیز سوق طبیعیلری، خصوصی اسملر آئنده ذکر ایتک تربیه ایشنده فایدالی در.

سوق طبیعی تعریف ایدیلرکن، عمومیتله، پکده آیدین اولمایان منشأ مسئلهلری اوززنده دورولور. سوق طبیعی، منی بر صورتده تعریفن قورتوله بیلک کوجدر. هان دائماً شویله تعریف اولنور: کسی اولمایان بر تمایل. اعتیادی حرکتلری، انسیاقی حرکتلردن آیران بو (کسی) لک قیددر. سوق طبیعی (نوع) ایچون فایدالی بر تمایلدر. اولا سوق طبیعیک منشأ حقتده کی فرضیه و نظریه لری - که زمانزده بونلرک چوغی بر لرله چار - پشمقده در - تدقیق ایتک مجبوریتندیم. اکر بونظریه لری درین تدقیق ایتدکن صوکر ا برینی قبول ایتک حاضراً نمازسه ق؛ صوکر ا، کنهنه واقف اولامادیغمز بر شیتبعیت ایتک مجبوریتندیم قایلر.

جو جوغکده (اولدجه ثابت) بر شکله تظاهر ایدن تمایللرک موجودیتی سزه کوستره بیله جکی اوموردم. بو تمایللر، صریک ایتک - بر برلر نه باشقه باشقه صورتده اولقله برابر - عین مسئلهلری قویقمده، و فایدالی استقامتلره دوغرو مجرا ویریه بیلیمک و یاخود انطیاق ایتدیه بیلیمک خصوصیلر نه عین امکان مالک بولونقمده درلر.

[*] پروفیسور موسیو بوهلک سوق طبیعیله دائر نشر ایده جکمز ایکی مقاله سی، یکن آغسختوسده وقوع بولان دعوت اوزرینه یارسه کیده رک ویردیکی ایکی قونفرانسدر.

سوق طبیعیک پک اسکی قسملرله عرقده کی منشأ لرینی تدقیق ایتکی شویله بر طرفه بر اقام. بالخاصه سجه نیک تشکیلی خصوصنده نه صورتله نتیجه لندیکی جهتی دائماً کوز اوکنده طوعی شرطیله بو تمایللرک تظاهری صیراسنی تعقیب ایتک درکه بزم ایچون فایدالی اولاجقدر.

کسی اولاملری واک ابتدائی اولملری جهتندن انسیاقی حرکتلر، ارادی حرکتلرک ضدیدر. انسیاقی حرکتلرک غریزی حیاته پک یاقین اولدیغی ده کور و بورز. بونلرک چوغی پک ایزکن تظاهر ایدر: آمه، سوز سوبله، صوت چیقاران اعضایی حرکت ایتدیرمه، یورومه سوق طبیعیلری کی.

مکتبه دوام چاغنده تظاهر ایدن سوق طبیعیلر - که بن بالخاصه بونلردن بحث ایتک ایسته بورم - شیمدی به قادار پک آز مطالعه ایدلی: قولکسیون، انشا... سوق طبیعیلرله جو جوغک بر طاقم غریزیه التحاق آرزوی شکندمه تجلی ایدن (اجتماعی سوق طبیعی) کی.

بوسوق طبیعیلر، بر برلردن پک باشقه باشقه اولقله برابر بونلرک مشترک نقطه لری ده وارد در، که بونلردن بری شودر:

فردک معین بر نظامی نقطه مندره سوق طبیعی مرله بر شرتنه تظاهر ایدر.

ویلیام جهیمس، بوکا (سوق طبیعیلرک انتقال صفحه سی) در.

سوق طبیعیک وظیفه سی: فردک حیاته ده غیر محدود بر صورتده دوام ایده بیله جک اعتیادلر تشکیل ایتک اولدیغنه بکزه بور. فقط دقت ایزسه ک، ظن ایده رز که دائمی اولان سوق طبیعیک کنندیسی در: مثلاً کور و بورز که حیاته ک ایکنجی کوندن اعتباراً جوجوق آتیه سنک مه سنی امر و سوددن کسیم زمانه قادار بویله دوام ایدر.

شویله باقنجه بز ظن ایدیورز که آمه سوق طبیعیسی، حیاته ک ایلک ایکی ویا اوج سنه سی بونجه امتداد ایدر. فقط ویلیام جهیمس کوستریور که ایش بویله دکلدرد. چونکه هر هانکی بر سبیلله مثلاً یکی دوغان بر جوجوغی، همه ویرمه بوبده، قاشیقله نقدی ایتدیرمه که باشلاسه ق؛ و بر مدت صوکره همه ویرسه آرتق جوجوق، مه بی آلامور، اوسوق طبیعی قاب اولش بولونیور. ایلک اول انسیاقی اولان

بومه بی آله حرکتده آلیشدیه بیلیمک آرتق پک کوجش بور.

ویلیام جهیمسه کوره، همه آله سوق طبیعیسنده کی بو حالت، دیگر بوتون سوق طبیعیلر ده جاریدر. سوق طبیعیلردن هر بری، بر طاقم اعتیادلر میدان کتیریور.

فقط ایلک تظاهری صیراسنده سوق طبیعیک ایزکن بر انشکل قونلورس اوزرانه اعتیاد انشکل ایدر مریکی کی سوق طبیعی ده قاب اولیور.

ویلیام جهیمس، بودعواسنی (سپالینگ) ک جیو جیولر حقتده کی مشاهدله لریله اثبات ایدیور. بیلورز که بر جیو جیو، آناسی اولان طاووغک آردندن کیدر. فقط هان ایلک صیراده اوچ بش کون مدته جیو جیو ک کوزلری باشلا نوب قاتیلسه و صوکر ا آچیلسه آنا طاووغی هیچ طایماور. آنا طاووغی تعقیب ایتک سون طبیعی آرتق او جیو جیو ده هیچ یوق. ایلک کونلر ده بوجیو جیو، کیمه راست کلیرسه اولک آردندن کیدیور. (سپالینگ) بونجربه لرینی یاپارکن بر جوق بیلچلری کندی آردندن تعقیب ایتدیردی.

سوق طبیعیلر ده (حیاتی غایت) اولدیغی ده قبول ایدلکده در. بوندن شو نتیجه چیقور که سوق طبیعی، اویونه پک صیق مرتبطدر. سوق طبیعیک هپسنه بر طاقم اویونلر مترا فقدر. طبیعت اویله باغش که: انسیاقلرک غایه لرینه موافق بر فعالیت، درونی و دوغرو و دوغرویه آتی بر حظ تولید ایدیور: جو جوغک آغاجه طیرماناده، قاوغاده، طاش آئاده دویدیغی حظ، هیچ ده ملاحظه ویا که ایدلش دکلدرد. اکر بر جوجوغه: «ایچون دو کوشیورسکیز؟» دییه صو رارسه کز، بوباده کوستردیکی سبیلر غیر معین و غیر قطعی در. بونلر هاله ده دو کوشمه سبیلری دکلدرد. هر هاله شویله جواب ویرن جو جوغک سوزی، حقیقته دوغرویه ک یاقندر: — دو کوشیورم. دو کوشمک خوشمه کیدیورده اوندن... .

بوجوابده، سوق طبیعیک مارقه سی بولونقمده در. — ایچون قولکسیون یاییورسکیز؟ دییه صورو نجه ده عین صورتله «خوشمه کیدیورده اوندن!» جوابی آلیرسکیز. بوعالیتلر ده کی (طبیعی وصف سمیز) بودر. بوندن شو جیقپور که انسانک سوق طبیعیلردن هر برینی - فلان ویا فلان شکله - حیوانلرک بمض فعالیتلر نه کور و بورز: بعض جوجوقلرک جیلرینی دولدوردقلری شیلرله خر سز رضا قصه انک

بواسی ویا هر هانکی بر قاضیه ک ایکی محتوایی آراسنده مهم بر مشابیهت و موازاة واردر. سوق طبیعیلرک چوغی بر حسه توافق ایتکده در. موسیو (لارکیه) شودستوری وضع ایتدی:

هیوانه، میرانه کله مه سه بر سوق طبیعیلر. مثلاً برر هیجان اولان حدت و قورقو، انسیاقی تظاهرلردن عبارتدر: حدت، قاوغا سوق طبیعیسینه، قورقو ایسه قاجق سوق طبیعیله مناسبته دارد. (لارکیه) کوستردی که، فرد، سوق طبیعیستی سربست بر اقامایچه هیجانه دوشر. قاوغا ایدنلر، بالخاصه وورامادقلری آئده قودور مشجه سنه حدت ایچنده درلر. انسیاقی جمله سیه و وره ق ایسته دیکی زمان وورمقدن بردن بره منع ایدیور بره. برانساک او آئده کی حدق قادار هیچ برکیسه شدید بر حدت ایچنده دکلدرد. قاجارکن، قورقو ایچنده دکلدرد. قاجامایچه.

درکه قورقارز. بو ایکی سوق طبیعی حقتده دوغرو اولان بوجانلر، دیگر بر جوق سوق طبیعیلر حقتده ده دوغرو در. (ریبو) «بویوک احتیاضلرک سوق طبیعیله مناسبته دار اولدیغی و بونوع احتیاضلرک مرضی بر شکل آله بیله جکی»

کوستردی. بر آده ها آتیه اوکزه تربیه و عملی حیات نقطه نظرلردن پک مهم اولان بر مسئله چیقور:

جمعیت هیانلر - هر هانکی بر رازانه - ضرر اولمایانه هیچ بر سوق طبیعی بوقدر. بوحالده جمعیت، بالطبع اوسوق طبیعیک فعالیتنی منع ایدر.

فالحقیقه جوجوقلر قاوغا ایدرلر. فقط بو سوق طبیعی، اولر ده بر هیچدن قاوغا ایتکی اعتیاد ایدند بر سره اوزمان جمعیت مداخله ایدر. ده ا مکتبده تعلیماتمه و معلم، نفس انسانده جوجوقلری قاوغادن منع ایدیور. اکر اون آتی اون یدی یاشرلنده کی کنجیلر، سواقلر ده بر برلری بره سرمکدن و چاموره بولامقدن ذوق دویورلر سه اونلری شبهه سز حسه طبقارلر. بوحال قاوغا سوق طبیعیسی ایچون ناصیل دوغرو ایسه دیگر سوق طبیعیلر ایچون ده اویله دوغرو در. جمعیت، سوق طبیعیلرک تظاهری و فعالیتلرینی بر مجرایه صوقار. اجتماعی نظامک

ترقی و مدنیتک مهم بر قسجی، بر طرفه سزه سوق طبیعیلرک باشی بوسه بر انشکله منافع اجتماعی و عمومی به فزادیم قیوم ایلیمک دایندرد.

سوق طبیعیک اجتماعی حیاته خادم فیلمنه. بیلدیکنه ک راضح مثاللردن بری قانون جزانک منشأ مسئله سیر: بوکون قانون جزا منشأ ک: «کوزه کوز، دیشه دیش!» اولدیغی، و صوکرادن، بوانتقام سوق طبیعیسک معقول بر طرزه ارجاع ایدلیدی قبول ایدلکده در. بوراده سوق طبیعیکی تماماً معین و محدود بر ساحه یه صوفی و معین غایه لره خادم قلمق ایچون جمعیتک کیتدکه تکامل ایدن دوامی بر تضییقی کورولمکده در. حال بوکه ایلک اول، بوک معین غایه سی اولتی شویله دورسون، ساده جه بر عکس العملدن حتی عضوی بر فعل منعکدن عبارتدی.

ک زیاده نظر دقتیه چاربان شی، فردک ونوعک حیاتی ایچون ک ضروری اولان سوق طبیعیلرک بیل، کرک جمعیتک هیت عمومی سی، کرک مثلاً دینی جمعیتلر کی بر غروب طرفندن بونضیقده دوجار اولیشی در. اکر ممنوع و (حرام - تابو) لر ایچون بر لیسته یاقی ایستسه کز، هان هان سوق طبیعیلرک لیسته سی میدان کایر:

تقدی سوق طبیعیسنه قارشی اوروج
تناسل » » عفت
اویقو » » اسکیلرک کیجه لری قائم
اولتی نلیهی،
قاوغا » » سلاح طاشیمه ممنوعیتی،
ملک » » بعض اسکی مذهبلرک
فقرا لغ تشویق.

بودرین تمایللره قارشی، مختلف مدنیتلر ده تماماً طبیعی کی کورون و دائماً تجدید ایدن او زلی مجادله ک منشأ نه در عیجا؟

مری ایچون مسئله باشقه صورتله توضیح ایتکده در.

بوقارتده دیمشده ک؛ طبیعت، سوق طبیعیلری بر طاقم اویونلره ربط ایتدور و بونلرک فعالیتنه بولوناسیله درونی بر حظ تولد ایدر. ایسته مری ایچون مسئله ک اهمیت بوراده در. اویوندن منع ایتک، جوجوقلری طبیعتک بخش ایتش اولدیغی انکشاف و تکامل واسطه. لردن محروم ایتک دیمکدر. و بوراده موضوع بحث اولان یالکیز صیجرامق، قوشیق، آغاجه طیرمانق، قاوغا کی بدنی سوق طبیعیلرک فعالیتله میدان کلن بدنی انکشاف اولایوب، دقتی تربیه ایدن، حواسی و ترکیب و محاکمه قابلیتلرینی ممارسه ایتدیرن ذهنی اویونلر واسطه سیه حصوله کلن تکامل ذهنی ده موضوع بحثدر. ک ابتدائی جمعیتلردن اعتباراً بوتون مدنیتلر ده بوقبیل ممارسه لر کورمکده یز.

بونکله بر ارسوق طبیعیلرک بونظاهرو فمالیتلری تهلیکه سزده دکلدرد. بوقارتده ذکر ایدیان قولکسیون، انشا، قاوغا سوق طبیعیلری بعض تهلیکلره منجر اولاییلر.

اسویچر دهه یکر می سنه قادار اول بز بر واقعه به شاهد اولدی. ایسه معارف اداره سی وضع ید ایتک مجبور اولدی:

جیقولاته تابلیت لرینک ایچندن چیقان رسملر خصوصی بر آ بومده طولانه رق، قولکسیون یاییلوردی. بر زمان کادی، جوجوقلر ده بو قولکسیون تاماماتی آرزوی اویله شدتله ندی که عادتاً احتیاض حالی آلدی. جیقولاته بی صایتین آنجه، ایچندن رسنی آلوب جیقولاته سنی آتان جوجوقلر کورولدی. بو جیقولاته لردن صایتین آله بیلیمک اوزره یارا تداوکی ایچون صویفونجیلیمه چیقان جوجوقلر چته لری یاقالاندی. نهایت (برن) شهری معارف اداره سی، بو اصولی الفا ایتدیردی. سوق طبیعی تردی ایدوب احتیاض حالی آنجه مری مداخله به مجبور اولدی.

بو ایش بسط ایدی. بر امر ایله الفا ایدیلوردی. فقط بویله الفا ایدیه مه به جک واقعه لرک ده اوله یله جکی البت تصور ایدرسکیز. مثلاً جوجوقلر ده احتیاض حالی آلان، جیقولاته رسملری دکلد، پوسته پولی اوله یدی... . اسویچره حکومتی، (پوسته اتحادی) نه مراجمته بوللری الفا ایتدیرمک دکلدی یا.. بناء علیه داما تربیوی صورتده حرکت ایتنه ک ضروری اولدیغی لر اولان غی بدیی در.

سوق طبی بوزولاییلر. بوحالده سوق طبیعی، نورمال بر طرزه فعالیتندرد، اما طبیعت طرفندره تعین ایدر مه سه بر شی اوزر نه

هایشوردر. ایسته بوحالته (سوق طبیعیک یولندن انحرافی) دینیلر. جوجوغی اولمایان بر قادینک علاقه و شفقتی حیوانلره: کویکه، کدی به، الخ انحراف ایده بیلر. باشقه لرینک جوجوقلرینه مجتنه بیله، پسیقو لوزی (انحراف) نظریله باقار.

دنیا ده بر جوق ایساکلر، آنالقی سوق طبیعیسک خسته لر، الخ اوزر لرینه انحرافی نتیجه سیدر. بوشکله سوق طبیعیسک (علویلمه سی - سوبیلیمناسیون) دنور.

سیمیا اصطلاحلاردن اولان بوتعبیر، ایلک اول منحصر خود اندیشلکی استهداف ایدن بر سوق طبیعیدن غیر اندیشلک یولنده استفاده ایدلکی افاده ایدر.

مثلاً بر جوق بقیقم لره سبب اولان قاوغا سوق طبیعیسی آله آلم. حکومتلر، بوسوق

طبیعی داهای آرزو ضروری بر مجرایه اساله ایتمک اوغراشمیشلردر . ۱۴ نجی لوتی ، اصلیلرک دولته ضروری بر صورتده قوتلری صرف ایتمک لری کورمسیله ، بوقوتک دوشمانلره قارشلی صرف ایلمسی دوشونلرک دولتلوی مع ایتمی . دین ده سوق طبیعی لک (انحراف) و (علو -

پلشمه) لرله پک صبیق علاقه دارد . بوجهت صریبلر ایچون پک مهمدر . بعض سوق طبیعی لر نهایت علویا شیر . دیگر بعضی لر علویا شه من . برچوق مدنیتلرده موجود اولان جهاده قدس لر ، موم سونلری : دینی بر ایده آل ایله بر اشمش و فقط ایلمک وحشت تقاضای قایب ایده مه مش سوق طبیعی لر برر مثالدر .

دینی ایده آل تأثیر یله قاوغا سوق طبیعی سنک علویا شیدیکنی جزویت جمعیتک مؤسسسی جنرال (ایفاس دولو واولا) ده انسانلره خدمتی غایه ایلمشهن و (سلامت اردوسی جمعیتی) ده نیلن جمعیتده ، الخ کوره ییلر ز . بونون حیاللری صرف عشق الهی اوغرنده انسانلره خدمته وقف ایده بیامش انسانلره واردر .

سوق طبیعی لر علویا شیدیرمه مسئله سی صری ایچون پک مهمدر . مثلاً ایشته برچوقوق که حب نفسی و غروری فضیله . . اوله حرکت ایدیور که بوفضله لقی ، برکون کندیس ایچون ضروری اوله یله جک . حیالده بویه (کوچک داغلری بن یار اتم) نفاسیله کیده جک اولورسه ایشتی فنا . .

صربی صفیله سزک بوجوغه قارشلی وظیفه کنز : اوسوق طبیعی لی منع و زجر اتمک دکل ، اوسوق استفاده ایدیلر برکله طرزده بر مجرایه

اساله ایده یللمکله .

برسوق طبیعی لی تام حد اعتداله طوتارق ای برمفکوره اوغرنده فعالیتده بولوندرمق ، اوسوق طبیعی لی کوکندن قویاروب آتقدن داهای قولایدر و داهای آرزو تهلمک لیدر .

صنعت ، فن ، فلسفه ، الخ . . بوبایده معظم منبع اولاییلر . یعنی سوق طبیعی لر قوتلری ، بونلر اوزرینه چوربلرک علویا شیدیر یله ییلر .

سکن اون باشلرنده برچوقوق طانیورم که کندنن متنویتی حددن آشیری ایدی . موسیقی یه استعدادی واردی . آتشی ، چوجوغک بو استعدادینی انکشاف ایتدیرمک املیله صنعتک نه دیمک اولدیغنی اوکا آتلاقی ایسته دی .

دیدکی که : صنعت ، اگر آرتیست طرفندن تماماً حسبی برطرزده استعمال ایدیلسه در که (صنعت) نامنه لایق اولاییلر . شهرت آلمق ویا پارا قازانمق ایسته یین آرتیستلرک حقیقی

(بادن یول) ک ایزجیلکی تلمیسه کی داهایه فکری ده بو ایدی .

سوق طبیعی لر مناسب مجرایه ویرمک اوله بر واسطه درک بونکله بالذات طبیعت ، انسیاقلرک فایدلی بر صورتده انطباق ایتمسه یاردریم ایتمکدر .

انسیاقلرک دیگر بر شکله بوزولیشی ده ، بعضاً خیالی اولیشی در . بونده اعمال واطوار شکله ظاهر ایتمی لازم کن انسیاق ، بخله وادینه دوکولشد : بعض انسانلر واردر که دوکوشمکه فرصت بولامدقلرندن برطاقم مجرایه نارخلری اوقورلر . بونلر عسکری مجرلر ویاخود بوقس ماجلری سیرجیلری در .

بعض ارکک چوجوقلرده سربری دولاشمه تمایلی فضله اوله ییلر . بوتمایلی : داغلرده کزیه برکله سیاحت ، قایم حیاتی صورتلرینه ارجاع ایدیله ییلر .

اکثرایده . که اولدن بویه یاییلری . اوله چوجوقلر . مثلاً ژول ورنک کتابلری کی سرگذشت کتابلری ویروب اوقوتق صورتیله بوانسیاق تقویه ایدیورلر .

کورولورورک تدقیق ایتدیکمز سوق طبیعی لدن هر بریسی ، برتریه ایشته منجر اوله ییلرکدر . بونی تملک سوق طبیعی سنده کوستره جکر . شونی ده نظر دقتده طوتوکز که بوتون سوق طبیعی لرده هم غلیل هم ترکیب ایشتی یاییله ییلر . هر سوق طبیعی ، داهای بسیط انسیاق ویا انعکاسلره تحلیل ایدیله ییلر . مثلاً تغدی سوق طبیعیله اتم انسیاق یوقونه انعکاسلری بر برینه قاریشمکدر .

(فریید) ، جنس سوق طبیعی لی تحلیلده اقراطه واردی . قاوغا سوق طبیعیله ، تهلمک یه آتیلر ، اکلنوب چاته ، ظلمکارتق تمایللری کذلک بر برلرینه قاریشمکدر .

بالعکس بسوق طبیعی لدن هر بری ، باشقه انسیاقلرله ترکب ایده رک داهای باشقه انسیاقلر دخی حصوله کله ییلر . جمعیت مختلف صفحه لر کیره ن مؤسسسه لرده بوت ترکیب اصولنه مراجعت ایدر . مثلاً بونلردن ازدواجی آلام : بونک اساسی ، ایکی جنسک برلشمسی در . فقط پارا مسئله لری ، و برطاقم اجتماعی اندیشه لرده بونده بویوک رول اوینایه ییلر . بوتون اجتماعی مؤسسله مختلف سوق طبیعی لرک مزوجی در . مهم برمسافر شرفند ، اجتماعی معناده ، برضیافت ویربله جک اولسه اوبورلق ، تربینات ، توات ، الخ سوق طبیعی لرده تلمین ایدیله جک صورتده یاییلور . تربیه نقطه نظرندن بوتون بونلر پک مهمدر . بالخاصه ایکی مهم فایدا ذکره شایاندر :

۱ — بوتون تمایللر ، معقول بر شکله

دینمزه دایر یازیلر حقیقه

منورلر و عالملر عزک بر برینه اویمان دوشو . نهلر ، مطالعه لر اورتیه قویقده اولدقلری دبل مسأله سنده : انسیاقلرک فکریلرک مهم طوتولق مناسب اولدیغنی ایلمک مقاله ک صوکلرنده اشارت ایشدم . شیمدی ایشته بومقصده دارالفنون سابق لسانیات معلملرندن احمد جواد بک (وقت) غزته سنده « لسان حقیقه بر قلم تجربی سی » عنوانی آتندنه نشر ایتدیکی صره مقاله لر اوزرنده طورا قلامق ، اوقویجیلر ایله برلکده شویله بر ، مسأله ک جوق اجمیته مبنی ، کوزدن کچیرمک ایستهرم .

املاض حقیقه پک مفید علمی تدقیق ومطالعه لرینی وقتیه بعض مجموعه لرده اوقویهرق جوق تقدیر ایش اولدیغ جواد بک بودعه هنوز آرقه سی آلامدیغنی ظن ایتدیکم بو صره مقاله لرده ، کورولمش ، اوقونش اولدیغی وجهله بر آرز آشاغیده عرض ایده جکم امل و غایه ایله جوق مختلف موضوعلره و بعض علملره عائد برچوق مسأله لر تماش ایدیورلر . بومناسبتله اورتیه قویدیغی فکرلر ، مطالعه لر آراسنده مضبوط عالمن ایچون لسان مسأله لرده جوق یکیلری کورولمکدر : بونلرک بر قسسی ، بنوع هیئتدن آیرجه کوزا وکنه آتقی شرطیله جوق طوغیردر ، جوق موافقدر . بو حیثیته

صوقولیور . عادتاً ذکالاندیریور .

۲ — اجتماعی انسیاق آرتیور . اجتماعی انسیاق ، اوناییکی یاشنده کی ارکک چوجوقلرده قوتله ظاهر ایدر . بویاشدن اول چوجوق ، قولکسیون ، سیاحت و قاوغا سوق طبیعی لرینی تک باشه تلمین ایتکی سه ورکن بو یاشدن صوکر ا بونلری آرتق دیگر چوجوقلرله برلکده یایغی سه ودر .

بونکله برابر اجتماعی سوق طبیعی ، چوجوغی یا اجتماعاً ایجه لشدیرر و قوتلندر و یاخود فردیلک و مزویلکدن یکی جیقمسی دولاییسیه بونون بوظاهر و فعالیتلری تهلمکی قیاییلر . ایشته بوراده پک کنیش تحریات ساحه سی موجوددر . بوبایده طبیعتک تعقیب ایتدیکی قانونی میدانلر چقارمق و بوندن استفاده جهتلری بولق پک فیاض اولاجقدر .

جنوره دارالفنونه بدافوزی بروق سوری

پیر بودو

برچوق جهتلرده مطالعه سنه اشتراک و کوروشلری تقدیر ایتمک ممکن دکلر : آنجق ، بومقاله لرده محترم معلم ، خاطر لادیغ اسکی اصولی شویله بریانه بر اقیور : صورتاً علمی حقیقتلری میدان چیقاریور ویا بونلرک آرقه سنندن قوشیورمش کی داوانه رق عملی بر غایه تعقیب ایدیور : برمدعاک پیشندن قوشیور . بوبایده نه در ؟ خلاصه ک خلاصه سی اوله رق :

یاباجی

یک بر فرصت دوشی ده ، قلمبره کی بودرک اصطنی بر کره مک صورمدادک بنده اصلا ! اک یاباجی قالدک بان بوقورقو لر درک : آرتیه وفا آراما سنی سوه سنه اصلا !

کوکلی هر سوبجده محروس ایتیم ده بنه کیمس برنوی دنیاده سلا بنده یاباجی . . . نه بوطالع دیوردم : . باقارن کوزلرک . . . سن بلا ک باقینکن ، بن سلا ک یاباجی !

فرانغند ییتور ، اک صوکنده بان بوبول ، آتیورم قلمبره بن بوسونونه باسکی .

فقط آهم طوتارسه : یکله جکسک ، امین اول بنم یکله کلمبره سن داهای فضلر سنی !

کوزیه : آغستوس ۱۹۲۷

سلیماه صریور

(لسانزده وهر قسمنده ، آجیلان انقلاب صفحه سی سبیلله هر کسی بزدرن بر آتارشی واردر : بو آتارشی یه نهایت ویرمک ، بوانقلاب صفحه سی قیامت لازمدر ، بوده یکی و قطعی بوانقلاب ایله ممکندر و بوانقلاب ده ضروریدر ، بوانقلاب ایسه لاتین حرفلرینک قبولندن عبارتدر . ایشته بومقاله لرک ، تا ایلکنندن طوتدره رق هپسی ، بونلرده تماش ایدیان مختلف مسأله لر ، تدقیقلر ، محاکمه لرک هب بوبایه طوغو بونه لشم یعنی (لاتین حرفلرینک قبولنده) نورک

ایچون فایده ضرورت بولندی کی برمدعاک اثباتیه ، داهای زیاده سی ویا داهای طوغوسی بویه بر ضرورت واردر بولنده ، هر کسی ، قاندرمه ، آبارمه حصر ایدلشدر .

ایشته (لسانز حقیقه قلم تجربی سی) اوکا کوره قسملره آیرلش ، بوبایه بتون محاکمه لرده ودایلرک سچیلرک تربینده قیمت حکملرینک میندولا قوللانیامسنده طبیعتی ایله حاکم اولشدر ایشک ایچیوزی و کرچکی بویه اولنجه : معلم جواد بک (لسانز حقیقه بر قلم تجربی سی) عنوانی مقاله لرینی ، مختلف طرزده ، مختلف یوللر طوتدرق ، ویا مختلف علمی مسأله لر تماش ایدرک شمدی یه قدر یاییلانلردن دها باشقه بر

یچمده ، لسانده وبتون اقسامندن کی بوزوقلقلری تمامیه کیده روب دوزلده جک بریجک دوا یعنی (اکسیر) عد ایتدیکی (لاتین حرفلرینک) مدعیانه بر (مدافعه نامه سی) تاق ایده ییلر ز . بومقاله لر کوزدن سوزلدیکی زمان (ریسو) نک (نفسانی منطق) ایچون سوبلکلرینی تمامیه کورمش ارلاماوری ز ؟ عیناً اونک اصوللری کوزوکیوری ؟

ایشته محترم معلم ، بر آرز بوقارده سوبلدیکم کوزل و طوغو فکرلری ، طوغو اولمایانلر ایله کوزلجه پاچال یاهرق ، مناسبت دوشدیکنی ظن ایتدیکی برلره ، قاتلرک دقتی باقیشارلندن قاجایه جنی وجهله ، نفسی و قیمت حکملری سریشدیررک ، ویا بتون آغرانی بونلرک اوزرینه بیدررک لاتین حرفلرینک مدافعه سی ایشنده قوللانددر ، بوبایه اولاشمق ، مدعاستنک طوغو لغنه ایناندیرمق اوزره ، محروا ضروره بومسأله لرده کی اختصاصه رغماً ، صاغلام ، قطعی اولمایان بعض اساسلره ویا فکرلره استناد ایش ، غایه کوره سچیدیک حادته لرک تدقیقده طبیعتی ایله علمی بر اصول تعقیبه لزوم کورمش ، مختلف صنفدن اولان واقعلری بر برینه قاریشدیرمش ویاخود بر برینه مناسبتی اولمایان

حاللر ، حادته لر آراسنده علیت علاقه لر کورمش خلاصه ، دها زیاده نفسانی منطقک تأثیر وایجابی آتندنه ، بویک برمسأله مناسبتیه نصل داورانق لازمکلر ایسه اوله جده داوانمشد : بونک

ایچون ، مقاله لر کوزدن کچیرر ایکن کوره . جکمز بویک حاللری بوراده صایوب دوکله معنا یوق .

شمدی یه قدر لسانیات ساحه سننده یکی و مثبت بر بولده جالیشور دیه طانیدیغ و اوصورتله دینزه جدی خدمت یایه جنی اومدیغ جواد بک لسان مسأله سی لاتین حرفلرینی قبول ایله حل ایدیله جک برشی عد ایتیه سی ، اونک شمدی اشارت ایتدیکم منطقک بتون ایجابیه قبولی

التزام و مدافعه ده بولماسی بر علم آدمی، ده زیاد
بر لسانیاتی ایچون یا کاش بر حرکت عد
ایدیله بیلر . بویه اولدیغنی بویه، یوردامیه
اورته قومه نك پكده قولای برشی اولیه جغنی
چوق ای تقدیر ایدم . بونکله برابر طوغرو
ویا کاشک میدان چیقماسی، هرکس کی بنده
ایسترم . اولاییلر که یا کلاک بنایم .

بونک ایچون مثلاً محترم معلمک اک اساسلی
فکر لر نی، مدعاسنده کی اصاتی کوسترمک اوزره
کیتدیکی دلیلر ایله آلهرق، هر حالده بونک
ایجاب ابتدیی بر اصوله رعایتله، ایشه کیریشمک
پکده فائده سز، لزوم سز برشی صایله ازمینده م :
بونک ایچون ایلك اوکجه محرک (لسان)
سوزیله نه آکلادیغنی آراشدیرمق ایله ایشه
باشلامق چوق مناسب اولور . بونکله جوادک
(ادبی لسان) مراد ایدرک باقکن اونده
نصل تعریف ایدیور : (هر ماتک ادبی لسانی
عمومی و مشترک لسانیدر) : یعنی (بولسانی
بتون منورلری، کزیده لر قونوشور، خطیلری
نظقلرنده، صنعتکارلری بجه ده بولسانی استعمال
ایدرلر، خلق طبقه لری تحصیللری درجه سنده
ادبی لسانی، یازمغه قونوشمغه چالیشیرلر .)
ایشته (ادبی لسان) بولاییور، بونکله بتون
منورلر، کزیده لر قونوشیور، خلق طبقه سی
تحصیل اتنه بولسانی قونوشامیور . بوسورته ده
هر ماتک (ادبی لسانی) استثناسی اولیه رقی
اوک مشترک و عمومی لسانی اولیور، طبیعی
بوتیرف و ایضاحه کوره کیفیت بزم ایچونده
اویله اولق لازم کلیر . بوراده، ایضاحه
کوره (ادبی لسان) ملت مفهومه نظر آکده
عمومی و مشترک بر شیشه بکره میور، بونکله
برابر، بژ جواد بک موقه تعریف و ایضاحی
اولدیغنی کی قبول ایش اوله رق لسان مسأله سته
حائذ دیگر مطالعه لرینه کیم، یوقارده نقل
ابتدی کم فکر لرندن بر آزاغایده : (نظایاتدن
اعتباراً ادبی لسانه صاحب اولان زمره نك لسانی
احتیاجلری ماضیدن آلتان لسانله بر طرف
ایدیله همکده در .) بیوریورلر : نظایاتدن
صوکره طبیعی اولجه ده اولدیغنی کی، (ادبی
لسان) صاحب برزمره و ارامش، (ادبی
لسان) منحصر بونلرک النده ایش، (ادبی
لسان) نك بوتقدیرجه، عمومی و مشترک بر
لسان اولمادیغنی ده واقع اولیور ! اوزمان بو
نهایت خصوصی بر لسان اولازی ؟ نه کم،
بویه اولدیغنی ده، جواد بک ایکنی مقاله سنده
(خلق ادبیاتی تمامیه شفاهی ایدی، ادیلر
ایله شاعرلری اصلاً علاقه دار ایتموردی، بو
قاراکلی دوره ده ادبی لسان محدود برزمره
مخصوص بر (آغو) دن باشقه برشی اولای
مازدی ؟ دیوان، اندرون ادبیاتی ده حقیقه

آرستوتلرله مخصوص بر (آغو) ایدی .
چله لرله تأیید ایدیورلر .
ینه بو عیاره نك ده بر آزاغایسینده (خال
ضیا و توفیق فکرت ادبیاتی لسانی عنصرلر
جهتندن عدود برزمره خطاط ایدن بر آغو
ایدی .) دیور . بوراده محرک، (ادبی
لسان) ک، (خصوصی بر لسان) ویا (بر
نوع آغو اولدیغنی) تصدیق ایدیور؛ بودفه ده
محرک عمومی و مشترک دیدیکی لسانی بوراده
(ادبیات لسانی) اوله رق تانی ابتدیی کورو-
لمکده در . بژ بوتقدیرجه، ینه کندی سوزلرینه
کوره، (ادبی لسان) ایله یا بر ملتک عمومی
و مشترک لسانی و یاخود برزمره نك صاحب اولدیغنی

الم یولیجیاری

یلمبر بملر باغیردی داغلر ایلمردی کول کول
قافلری باغیردی افکاره کینلی ال . . .

هینئر افلر یقیردی، کولک انکینلرنده،

باغیردی قهره سی وار بولیرک رنکده،

کوزلری هینچلردی قلمره قیزیل لالدر،

رنکی اوچور بولور بول آلری قافلر . .

یلمبر بملر باغیردی، فیر طینار قوردردی

عزم قارشیلرنده دبو هینیتلر دوردی .

قلمبرنه هینچلردی « الم » آدی بر بولدرسه

« هینئرده نفس آل جهنمدره دولسه ! »

آسه طوبراقی بولدره صانکد انسانه فانیور،

بویلمر مانیور، بویلمر مانیور . .

عثمانه فاروق

(ادبیات لسان) فی آکلیه جغز، یا او،

یاده او ! اویله دکلی ؟

اکر (ادبی لسان) تعریفه کوره حقیقه

عمومی و مشترک برشی ایسه، خصوصی بر دیل

بر (آغو) اولماق لازم کلیر . چونکه

(آغو) باشقه برشی (عمومی و مشترک لسان)

دها باشقه برشی ! شو نتیجه کوره یوقارده کی

تعریفک طوغرو اولمادیغنی قبول ایتمک ضروری

اولور .

دیهلم که کنیش بر معناده، (ادبیات

و علم لسانی)، ده نه قدر خصوصی، رسمی

دیبلر وار ایسه اونلری ده احتوا ایدن برشی

اولسون ؟ حالوکه جواد بک ادبی لسانی علمی

اساندن آریور . کورلدیکی کبی، بونی بر
زمره مخصوص برشی عد ایدرک معناسی
دارالتیور ؛

بو بویه بربری پک طوتایان فکر لر دن
صوکره، (ادبی لسان) ک بوکون و آمانک،
شوفورک، اصنافک قونوشدیغنی بر دیل اولدیغنی
سویه یور ؟ او حالده بوراده ده (ادبی دیل)
خاقلک، قونوشدیغنی دیل اولمایور ؟ حالوکه
بواصناف، بوخلق، - اسکیدن - آرا به جیلر
سوروجیلر هب عینی دیبله قونوشمیورلرمیدی ؟
اندرون و دیوان ادبیاتی زمانندن بری (قونوشمه
دیبل) نده بویه مهم بر فرق اولدیغنی ؟ شمدی
بو قونوشمه دیبل (ادبی لسان) ایسه بروقتک
ادب و شاعرلر نك قوللاندیغنی، (خلق
دیبل) ده عین حیثیتله نهدن (ادبی لسان)
صایلماسین ؟

اگر قونوشمه دیبله (ادبی لسان) دنیلمه سی
یازی به کیدیکی، اونکله محررلر، ادیلر یازدیغنی
ایچون ایسه، او حالده (ادبی دیل) تعریفه
یازینکده علاوه سی لازم کلیر ؛ یعنی (ادبی
لسان) آنجی (یازیلان دیل) دیک اولاحق ؛
بونی قبول ابتدیکم ویا طوغرو کوردیکم
تقدیرده، ینه جواد بک مقاله لر دن (۵) .

نجیسنده کی : (عثانی دولتنک ایلك ظهوری
دورنده آنجی قونوشمه دیبل وضعیتنده اولان
تورکیه یاواش یاواش، خلق ادبیاتنده - اسلامی
اواسه ده - ینه ملی دامغانی حائر بر انکشافه
مظهر اولیور، یازی به عرب حرفلرله کچور)
یولنده کی سوزلرینه کوره بژه نسبتله اسکی
بر زماننده (قونوشمه دیبل) یازی به کچور ؛
بوسورته ده اووقت بر (ادبی دیلر) میدانه
کلیر ؛ صوکره، (قونوشمه دیبل خلق
ادبیاتنده بر انکشافه مظهر اولیور) دیور ؛
یعنی، اوده آری بر تکامل یولی طوتیور،
باطبع، بودیلده محررلر، شاعرلر، ادیلر
یتیشور ؛ و اویله ده اولق ایجاب ایدر .
بونکله برابر استطراد قیلندن، بوکا بر
تناقض تشکیل ایدن محرک ؛ یوقارلرده نقل
ایتدیکم، (اوفر اکلای دورلرده خلق ادبیاتی
شفاهی ایدی) دیدیکی کوز اوکنه قویغی
ایستهرم .

دیهلم که : خلق ادبیاتنده تورکیه و یا خلق
ادبیاتی صوکره دن انکشافندن قلمش اولسون ؛
پک ای . کوپری زاده نك تورکیه یازان شاعرلری
زردن جیچور، بونلر هانکی آیدینلق دوره یه
تصادف ایدیورلر ؛ بژ شو صورتله اسکیدن
ایکی ادبی دیلک، مختلف درجه انکشاف
و اهمیتده وارا اولدیغنی جواد بک تحلیل ایتدیکم
مطالعه لرینه باقه رق قبول ایده بیلیرز .

بوراده اصل آرا دیغنز (قونوشمه دیبل) نك

یا لکر یازی به کچه سی ایله (ادبی دیل) اولوب
اولمادیغندر ؟ بویه بر دیل یازی به کچه قونوشمه
دیبل اولقدن واز کچمیدیکی ایچون، (قونوشمه
دیبل) ده نیچون بر ادبی دیل صایلماسین ؟
او حالده، بویه بر دیبله، عمومی و مشترک، یعنی
هرکسک ایشنه یارار بر دیلک ده زیاده مناسبی
بوته جغنی عقل قولایجه قبول ایدر .

اووقتده بر ملتک قونوشدیغنی و آکلادیغنی
کک یازی به کچمش ویا کرکسه کچه مش دینی، اونک
مشترک و عمومی بر دیبل اوله رق طانیله بیلیری بژ ؟
بویه بر دیبله عمومی لک ده زیاده یاقیشور دکلی ؟
بونکله ایش ینه بیتیمور . جواد بک
تعریفده کی (ادبی دیل) ک وضعیتی نه اولیور ؟
بوسأله نك ده فضله دیدکنمک تمحلی یوق .
صوکره، محرک (ادبی لسان) حقتنده کی
تعریفلری، ایضاحلری، مطالعه لری بر برینه
یا فالشدر بیلنجه، اورته به، ایچندن صیریلنه ماز
بر ایش جیچور ؛ چونکه جواد بک (ادبی
لسان) تلقیننده بوکا مستند دوشونجه لر نده،
بیامم، نصل دیهیم ؛ صراحه، قطعیت،
کوریله میور ؛

مثلاً (ادبی لسان) هر ملتک (عمومی و مشترک
بر لسانی اولیورکن) بر آزاوده ده اونی بر
(آغو) بر (ادبیات لسانی) اولیور ییور،
کور ییورز . دها باشقه بر یرده اور (خلق
و یا قونوشمه) دیلیدر، یاخود یازی دیلنه
چالار !

ایشته جواد بک (لسانی) بویه جه
آکلامش اوله رق بزمده آکلادیور . ایلك
مقاله ده لسان مسأله سنده کی کوروش فرقلندن
برخی هرکسک بر (دیل) سوزنی فرقلی
صورتده آکلومه سی تشکیل ایدر دیشدم ؛
طوغریسی سویه لک لازم کلیر ایسه، هرکسده
(لسان) فکری بر برینک عینی دکل کی .

شمدی، جواد بک، (لسان) و (ادبی
لسان) ی نصل قارمه قاریشیق برشی اوله رق
آکلادیغنی کوردکدن صوکره اصل لسان مسأله سته
کله بیلیرز ؛

محترم معلم ایچون، علاوه ایده مکه، (علمی
لسان) ده اومسأله ده داخلدر ؛

بوتقدیرده، لسان مسأله سی اولجه سویلرکم
کی اوندن آچیلان انقلابی یکی بر انقلابله قیاتی
مسأله سی در ؛ بو خصوصه بالذات محترم معلمک
دوشونجه سی، املنی کورمک چوق موافق
اولور .

(مهم و یکی احتیاجلر صوکره لسانی لسانده
کچیرمکده اولدیغنز متادی انقلاب صفحه سی
آچغه اجبار ایشدر .

بوصفحه نك قیامه سته ارتق لزوم و امکان
وارمیدر ؟ بوکونکی نسل بوزوم و احتیاجی
شدله حسن اتمیه باشلامشدر . هرکس ارتق
لسانده حکم سورن فوضادن اوصافشدر .
بونکله برابر جمهوریت انقلابک اوکزه آجیدیغنی
ترق دوره سناک بتون احتیاجلرینه تقابل ایده جک
درجه ده بر تکامل کوروله همکده در ؛ او حالده
ادبی لسانک حقیقه ادبی بر لسانه (۱) لایق
بر حاله کتیرله سی مسأله سی، تکاملاتی سریع
و انقلابی خطوله ایله توسیع و تثبیت ایتکدن
عبارتدر (دیور)، (بو انقلاب صفحه لر
استقامت لر نی درت جهه دن تدقیقه کیریشه جکنی)
سویلر یور .

دقت بیوریلور ایسه جواد بک بورایه
کچیردیکم مطالعه لر نده معناری اهمیتله تعیین
ایدلک ایجاب ایدن بر چوق مهم سوزلر تعبیرلر
وار ؛ بونن باشقه غریب، حق غیر علمی
فکرلر ؛ (لسانده کچیرمکده اولدیغنز انقلاب
صفحه سناک قیامه سته بوکونکی نسلک لزوم
و احتیاج حسن اتمه سی) یاخود (ادبی لسانک
حقیقه ادبی بر لسانه لایق بر حاله کتیرلیسی
مسأله سی، تکاملاتی سریع و انقلابی خطوله
ایله توسیع و تثبیت ایتک) کی ! بونلر قارش
(علمی و عملی بر طرزده) علاوه سیله بوکا امکان
وارمیدر، سؤالی صورده بیلیرز !

بونن باشقه اساساً دکیشوب طوران برشی
هانکی طرفنده انقلاب صفحه سی آجیورز ؟
بوراده انقلاب سوزی چوق کنیش بر معناده
قوالانیش کوریلور ! هپسی لاسیتیک کی
سوزلر . بژ بونکله برابر، (ادبی لسان) ده
انقلابی کندیسی نصل تصویر ایتدیکنی کوره جک
اولور ایسه آچیلان انقلابدن نه مراد ایتدیکی
ایجه تقدیر ایش اولورر .

یکی نسلرک آجیدیغنی انقلابک نهدن عبارت
اولدیغنی ایسه آشای به کچیردیکم سطرلری
پک کوزل کوستریورلر .

(ادبی لسان) بیانچی تأثیرلر دن قورنارمق
عز می شهورلو اوله رق پک آزا زمان اول
کندیسی کوسترمشد . حقیقتده بو عزم عمومی
ملی بیوک بر احتیاجدن طوغمشدر . خلق ایچون
تیا زو، حکایه، نهایت علمی فن و صنعت

اثرلری یاراتقی احتیاجی ایلك حس ایدن محرلرده
بر مدنیته صفحه سناک یارائش اولدیغنی عامللر در)
بر آزا آشایلرده : (مشروطیت تیا زو ایله
رومانی تکرار خلقک کنیش طبقه لر نه یاقلر
شدیردی، بویکی صفحه نك ادبی لسان اوزرینه
عکس العملی کوروله سی قابل دکلدی، لسانی
تصفیه حرکتی فوری صورتده طوغدی . هان
بتون محررلر قلم برلکیله یازیلرندن بیانچی
ترکیبلری وجعلری ممکن مرتبه آتیورلر، ادبی
لسانری امکان داتره سنده ملیشدر بر ییورلر) .
دیگر مقاله سنده : (بوکونکی بوی غزله لر نك
مثلاً ضابطه و قوناعی قید ایتک ویا رومانچیلر نك
بوکونکی حیاتی تصویر ایتک ایچون قوالاندیغنی
لسانده اک صوکره نك یاراتدیغنی مفکره صری
افاده یه یارایان بر لساندر) .

بونک آشایسی ده سویه جه دوام ایدیور :
(اندرون تربیه سی و مدرسه تحصیلله یتیش
چامیلرک (ادبی لسانی) بوتون حسن تعبیرلری
و اصطلاحلری ارتق بزم ایچون اولمشدر .
او مصطلح لسان سلطنت، خلافت، سرای
اندرون، مدرسه، تکیه، زاویه . . مؤسسه .
لرینسک بیغینلری آلتنده کومولمشدر . اونک
یرینه « یوقارلرده نقل ایتدیکم » شوفورک،
و آمانک، بولیسک، اصنافک، تجارک،
مأمورک قونوشدیغنی و محرک اونلر ایچون
یازدیغنی، غزله رده، رومانلرده قوالانیلان
یکی بر لسان طوغمشدر . بزم بوکونکی ملی
لسان آنجی بودر .)

محترم معلم، لسانده آچیلدیغندن بحث
ایتدیکی انقلابک نهدن عبارت اولدیغنی حقتنده،
مقاله لر ندن نقل ایتدیکم قهرلر، مطالعه لر بژه
واضح بر فکر ویره بیلرلر . بوراده جواد بک
نه منطقنه اشارت ایتک و نه ده بعض دوشونجه لرینه
ایاشمک ایستهرم ؛ ایجابنده رجوع ایتک اوزره
یا لکر بو انقلابک حدودی، ماهیتی تعیینه
چالیشه لم ؛ کله جک مقاله مزده بو بحثه تماس ایده رز .

محمد نجیب

ضیا پاشا و ظفرنامه سی

«معن و خاتم دینه من ذاتک امثالیدر»

معن و خاتم عربک سخا ايله مشهور ايکي سياستدير . بونلر حقنده بين العرب بر جوق حکايه واردر ، که بری معن بن زائده ، ديکری خاتمه عالم ايکي سني ده بورايه درج ايديورز . معنک سخاسی ثروتي محو ايده چک درجه ده اولديغندن اقرباسی ممکن اولديغي قدر کندیسی ارباب طلبدن اوزاق بولوندرلرله مش . . . برکون فقيرک بری مراجعت ايتک ايسته مشهده دها باغيچه قپوسنده محافظلر طرفدن قوولوش ! اويله پک قولای کيتمک بيلمه ين فقير ، آله کيرديکي بر تحتک اوزرینه معنک سخاسنه خطاب ايدن . بليغ بر بيت يازمش ، خارجدن بغيچه آقان صو بولنه براقش ، تصادفاً او صويک کنارنده اولان معنک آله کچمش ، فقيری حضورينه جلب ايله بيتي کندیسه اوقوعمش ويک ليرا ورمش ؛ بر آرز صورکه بر دها اوقوعمش تکرار بيک ليرا ورمش ؛ بويله فاصله ايله قرأتي تکرار ايتدیرک بيک ليرا ويرمکه دوام ايتش . . . اون بيکری کچن بو بارانک کندیسه مال اولاميه جفته ذاب اولان فقير دها فضله سندن صرف نظره بر آراتي بغيچه دن صاووشمش . . . معن تکرار آراتديغي زمان کيتمش اولديغي خبر آلتجه : « واه ، زوالی سرم ، اگر احقاق ايدوب کيتسه ایدی معن بن زائده نك بوتون ثروته مالک اولاجقدی » ديتش .

خاتم طائیک عطايله مسابقه ايدمه ديکندن دولای قتلنه تشبث ايدن عرب امراسندن بری قبيله سی آراسندن بوايتی بجره ميله حکم بر آدم آزار . بر دليقانی اميره مراجعت ايله خاتمک باشي کتيره جگنی وعد ايدر و مقابله فقير اولديغندن دولای کندیسه لایق کوريله ين اغنياسدن فلانک قیزی ايستر ، وعد آير ، خنجري طاقار و طای قبيله نك ساکن اولديغي صحرائک يولنی طونار . قبيله به اصل اولور ؛ فقط خاتمی طائيدايغندن قيل چاديرلر آراسنده متحير دولاشيرکن تصادف ايتديکي بر آدامه صورار ؛ اعرابی بونک وضعيتي مشکوک بولور . خاتم حقنده مقصديني صورار ، اگر برسو يتي وارسه کندیسی ده خاتمک دشمنی اولديغندن اشتراک ايدمه جگنی ده وعد ايدر . آرالرنده شويله اوافاق بر محاوره کچر :

— أوت ، بن خاتمی قتل ايدوب باشي

اميره کورده جگم و بکا عاشق اولديغ بر قیزی آلاچ .

— پک اعلا اما ، خاتم سخاده بي منند اولديغي کي شجاعتمده امثاليزدر . اگر سنک بويله بر مقصدک اولديغي حس ايدرسه بر دقيقه دها باشماق سنک ايچون امکان داخلنده دکلدر . بناء عليه سنکا وره جگم نصيخته افتفا ايله حرکت ايدر ايسه ک آنجق موفق اولورسک . . . ديکله :

خاتم اوکله عيکندن صورکه شوراده کوردبک خورما آغاجنک آلتنده ياتار ؛ هيچ خبر ورمه دن کيدر ، باشي کسر آيرسک . دليقانی عيني صورتده حرکت ايدر . في الحال آغاجک آلتنده عباسه بورومش بر آدامک ياتديغي کورور . لکن بوزنی کورمديکي بر آدمی قتل ايتکی شرفمزلک عد ايتديکي ايچون اوصوله عباي قالدیرمق ايستر . پوشيده سسنة صاريش اولان آدم راحتمز ايدله يکندن منقل :

— نه ايسته يورسک به آدم ! ديلنجي ويسک نه سک ، دفع اول باشمدن . . .

طرزنده تکديره باشلار . . . دليقانی سسي پک يابانجي بولماز ، صراق دها زياده آتار . عباي قوتله چکر ، آچار . ياتان آدمک تصادف ايتديکي اعرابی اولديغي کورنجه حيرت ايدر ومقصندن صرف نظره عودت ايدر .

عالي پاشانک سخاسنه مقياس اولارق کوسريلن بوايکي کرمکارک نامه ابداع ايدلش دها بر چوق افسانه لواردر . فقط ضيا پاشانک مصراعه دقت ايديله چک اولورسه عالي پاشانک معن وخاتمه امثال اولاميه جفني ده آکلاشيلير . قطعه نك صوک ياتنده :

« همت و مشربی ده کندی کي عاليدر »
« چونکه اسما اولنور ناسه سمان ازال »
دنليورکه ، « الاسما ينزل من السما » کلامنه استناد ايله انسانلرک اسملری مفهومه بکيزه . دکری ، بناء عليه عالي پاشانکده عالي طينت اوله سی ايجاب ايتديکي سويله نيور . هله ، « خاتمانی يقييليردي نيجه اهل هنرک »

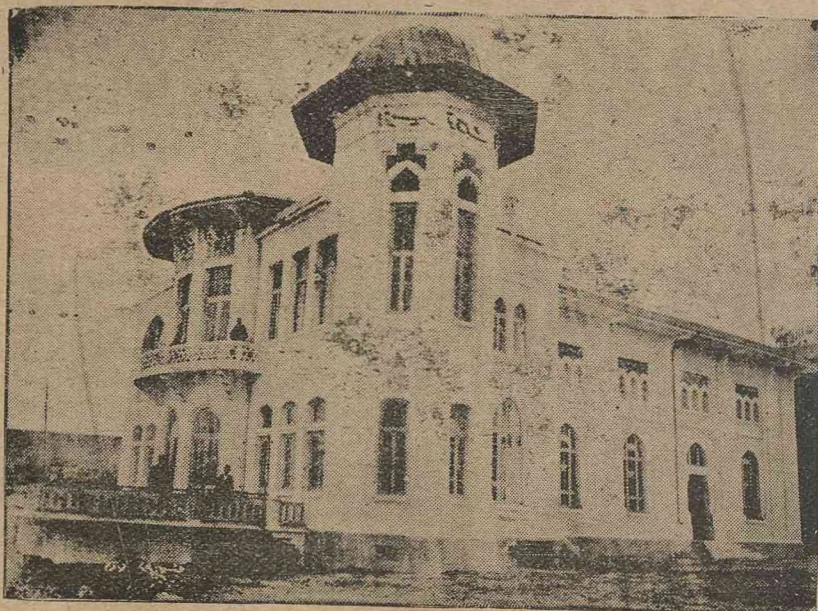
« جانب غفوه اگر اولسه طبعی مياي »
يتی عالي پاشانک کرمکارلغنی ثولديره بر شاه بيتدر .

« ثروت ونعمتی محصول تصرفدر ، اينان ! »
مصرعنده کي (اينان) کله سي (اينانيله جق شي دکيله ده خاطر ايچون اينان) ديمکدر . ضيا پاشا ، شارحک ياتنده بر شيخ افندي ايجاد ايدره ک عالي پاشانک يکرمی بش سنه ک وارداتيله ثروت موجوده سني شويله بر حساب ايتدييور .

ازمير تورک اوجاغي

اسيرکهن ، طابينايان ملي حقلر آرتق فعلاً آله ايدلشدی .

تورک ملتيجيلکي واونک قهرمانی دلالتيله اک غيغ بر استيلادن قورتولان ازمير ايچين ملتيت معبدینی ياقمق بروظيفه ایدی . شهرمز ، هر تورک بلده سندن اول آطه لر د کين ينک قييلرنده ، کوپوکدن ياپلش بر بياض سراي حالنده مقدس بوواسنی قوردی . بووانک آجيلديني کون اداره هيئت نامنه سويله ين نطنی تاريخی و قيمتی بر خاطره و وثيقه اولارق نشر ايدیورز :

ملي معبدک دکر جبهه سندن کورونوشی

بحری باباده دکرله قره نك برلشديکي نقطه لره يوکسلن ملتيت معبدینک داخل وخارجی ارانه ايدن بر قاچ رسمی قارنلر يمه تقدیم ايدیورز . ملتيت فکرينک ايمراطورلقلری داغيدان فقط ملتلی طوپلايان ، جانلانديران قوت و فيضی ، تورک ملتنده خارقه لر دولو برسلسله حادثات حالنده تجلی ايتدی . استقلال حربی باشندن نهايته قادار يکرمنجی عصرک بر معجزه سيدر . ازمير ، استقلالی غصب اولنان احما واعدامه محکوم ايديلن

تورک ملتی نظرنده ،

استقلال و موجوديتيز

درجه سنده اهميت و قيمت

قازانمشدی . ازمیری

آلمان مللر مزه قاوو

شامياجق ، رؤیایر میزی

تحقق ايتدیرمه جکدک

في الحقیقه ازميره تورک

سواریلری اون اوچ

کون سورهن بر حمله یی

متعاقب کیردکدن

صوکر بوتون مللر مز

درحال و فعلاً تحقق

ايدیوردی . واقعاً

نتيجه لری عهدنامه لره کچيرمک و بوتون دنيايه تصديق ايتدیرمک بر مدت دهاها . بر سنه دن زياده . اوزادی . بوزم ايچين ده ، ظفري ياقيندن کوره نلر وديانلر ايچون ده اهميتی حائر بر فاصله اولاماز دولو پیکارده دشمن عناصر اصلیه سنی احما ايدن اردويه ، ايلک هدف اولمق اوزره « آق دکزه » امری ويرلدکدن وتورک طوپلرينک ازمير صولرنده عکسلری کوروندکدن صوکر

اک فنا تجلیری ، استبدادی و تقاب و سفاهت سلطنتلری حکم سورده رکن اک اساسلی قوتی خلقه و ملتیه استنادده بولان ، معاصر ده مو . قراسی اساساتی اوزماک ، اوجيکک ايجابانه توفيق ايدن دولت ، جوق بويوک ظفر ، شرف وقوت قازانمش ، (ويانه) سورلردن (بصره) ساحللرینه قادار اوزايان بلاد و ممالکه قادر بر سلطنت تأسيس ايتش ایدی .

شخصی سلطنتک ، سجيّه اصلیه سنی ، ملی فطرتی سراي حيانک مختلف ومتنوع ايجابانيله کوندن کونه غيب ايدن برعائله افرادينک نسل سلطنتک ، جوق بويوک بردوانک صوک انقاضی جوق اصل برمانک صوک مادی قوتی ده غيب ايتدیرمک ، بو مملکتی يابانجي چيزمه لره ترک ايتديکي ، بولمتی بجهول وقاراکلوقچوروملره سوروکله ديکي ، تام بر اسارت آتماسنه مان هان مادی هيچ بر مانع قالمادي صبراده تورکک اسارته راضي اولمايان ، استقلاله عاشق روحنک چکديکي اضطراب . بلرک دوغوردی بر فردی ، بر اولادی ، يالکز ملتک روحنک قدرته ، بو قدرتک ياراتاحی مادی قوته استناد ايدره ک باشه کچمش ، و بو اولکهي دشمن چيزمه لردن بومانی اسارتدن قورتارمشدی . هميزک بوتون اضطرابات و هيجانلری يشاديني بودورک شرف ، حیات واستقلال اولان نتيجه سندن صوکر تکرار ورمسته امکان قالمایان شخصی سلطنتک يرینه ملت سلطنتی ، ظلم واستبداد يرینه عدالت و ملت حاکميتنک تام و متکامل

بر شکستی ، جمهوریتی ملت بوکونده قازاندی . کين فنا کونلرک اضطرابلری ياشايارق حس ايدن ، اداره مملکتنده سعادت مليه یی علم ، فضيلت ، منطق کوزلريله تدقيق ايدمه چک اولان بو ملت هيچ شبيهه سزدرکه ، بوبايرامک علويت وعظمتی عینی هيجانله تسعيد ايدمه جکدر .

افنديل ؛ هيجان وسعادت ، يوره کرمزی تيرتمن بو قدسی کونده ، ازمير اوجاقليلری يکي ملی معبدلری اکال ايتش و آجايلمش اولقله ، آبری بر بختيارلق بر سوينيج حس ايدیورلر .

بوسرامک بوکون امکان ايفاسنی ، تورک اوجاغي حسابه ، جوق اميد بخش بر تصادف

تورکک بو مملکتده عثمانی دولتی قوردی تاريخده ، اطراف وجوارنده بشری حرصلک

عد ایدم رز . استقلال و جمهوری عهده امانت و مسئولیتنه آلان کنجلیکک ، عرفان و فضیلت تجهیز اتیه ، ملی ، وطنی ، اجتماعی حرث فعلا . لیترینه مرکز اولاجی بو اوجاق بناسی ، آجیلدینی کون بایرامنی یاپدینی ، جمهوریتک صادق و قیصقانیج اولادلرینک . مملکتنه نور و عرفان صاجاجی بر منیمی اولاجقدرد .

ملی معبدک تراموای جاده سندن کورونوشی

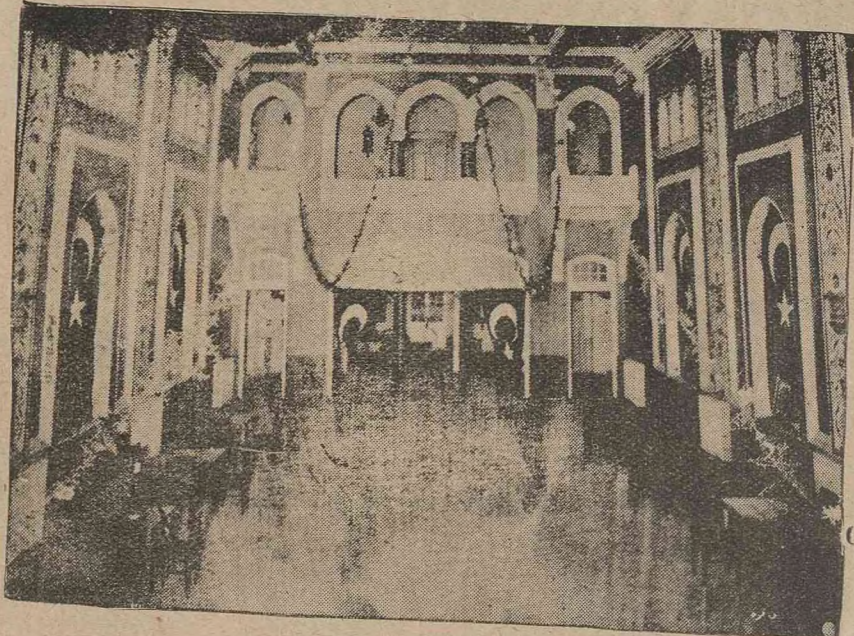
اوجاقمیزک ایکسجی قات بالقونندن صحنه واجتماع سالونک منظره سی

اوجاقلری اولمشدر . تورکک عالی جناب حسارله اتحاد عناصر ایچون آلتی اوزاتدینی انسانلرک حاضر لادینی و قوردینی طوزاقلرک نشاینجی ، بالخاصه بالقان حرثی فلاکتیه جوق آشکار بر صورتده کورده ملتک حقیقه روحندن بکله هرک قارشیلادینی وارادینی بو آتش ، ملت آتشی کنجاردن و منورلردن باشلا یاریق بوتون خلقه

تام صافیت و اعتماد ایچنده [معبدمن تورک اوجاقی] دیه مارش سویله هرک یکن غمجدکک روحندن حس ایتدیکی مایت آتشنک جوق مهم تأثیرلری واردرد . ۱۳۳۹ دنبری دوام ایدن حربک ضروری نتیجه لری اولارق حرث فعالیتنده بلکه تام فعالیتنی ایسته دیکمز کی یایامان اوجاقلرده ، کنجلیک حرث فعالیتلری ده بولایمیشدر . استانبولده و ازمیرده اولن بویوکلر ایچون یایلان اختفالر ، استانبولده ، ازمیرده و هر طرفده دیل ، ادبیات ، موسیقی علم و صنعت حرکتلری یایان اوجاقلر ، بوخصوصده جوق قیمتلی فعالیتلر کوسترمشدر . بوندن ماعدا افندیلر ، مملکتک سعادت و فلاکت آنلرنده ملتک حس ایتدیکی سونینج و تأثیر تظاهراتک هان هان اک مهم محل تظاهری اوجاقلر اولمشدر . سونینج تظاهریلری نذکاره حاجت کوردموزم . فلاکت عکس العمللرینک یاقدینی کوللرک حسارینه بر مجرای سیلان ویرمه که امکان بولقلری یرلرک اوجاقلر اولدینی همیز بیلیریز . ازمیر اشغال مشومنه تقدیم ایدن کونلرده ازمیرده بر آلم حرکتک هان عقبنده استانبول و هر یرده فلاکتک شتامتیه قلبندن وورولان کنجلیکک بوتون ملتک هیجانلری اظهار ایتدکلی ، برچاره نجات امیددی ، تسلی ، قوه قاب آرادقلری یرلرک اوجاقلر اولدینی همیز خاطر لایورزه او آنلرده اوجاق سینه سینه دولان تورکک قلبنده کی حسلری جوشدوران

قانلرنده کی فطری اصالت حسلری آتشنلیردن امیدینه قوت ، روحنه ملتک یاشایاجنی ایمانی آقیدان ، بر نور و هیجان منبعی دکلیدی ؟ یونان اشغالی اماره لریته قارشی ایلک پروتستوری یایان رد الحاق بیاننامه سنی احضار و توزیع و آناتولییه ایلک ایقاظ تلغرافی چکن و صوکرکا [رد الحاق هییتی] حالنه کهرک فعالیت ملییه باشلا یان

بو بناسی ایله بحق افتخار ایدم بیلیر . یانیق ازمیرک کوزل برکوشه سنده بعض غمکلرک ؛ عرصه سله زار معتدل بر تخمین ایله ۲۰۰ بیک لیرایه یانین بر قیمت تقدیر ایتدکلی بوکون ازمیرده اک بویوک و برنجی درجه ده بنالر میاننده معدود اولان بوسنا ؛ حکومت ، بلدییه و خلقمیزک کوستردکلی قیمتلی مظاهرتندن

صحنه دن بالقونک کورونوشی

اوجاقلی کبیجه سندن بر انطباع

قوت آلان کنجلیکک فعالیت و فداکارلیکی ؛ تورک قافاسنک علم و صنعتی ؛ ایشچینک امکی ایله میدانه کیشدر . معمار نجم الدینک نفیس بلانی قونترول مهندسی بهجتک فی ؛ درست حسابلری ؛ معمار و مهندس ظولومک جوق بوکسک و قیمتلی صنعت قدرتی ؛ بناتک جوق مهم اقسامنی تشکیل ایدن به تونلری یایان رضا اوسته ؛ سالونک نفیس

نقش لری ترسیم ایدن عونی اوسته آلمی بنجرملری اعمال ایدن یوسف اوسته ؛ قالدورفر تأسیساتی اک عصری شکله یایان ازمیرک کنج و قیمتلی الکتریک مهندسی فخرالدین بک ؛ الکتریکچی عبدالرحمن ؛ دوغراماجی حسین و عونی اوسته لرک حدأ شایان تقدیر صنعتلری و بوتون تورک عمله نک امکانی ماده میدانه قویدی بو اثر صنعتله بوتون اوجاقلرک اوچ کونلک عمله یومیه سی ویرلسی ؛ کنج اختیار بر جوغنتک فداکارانه فعالیتی علاوه ایدرسه کز ، اعضا و افرادی عوض مادی بکله مکسزین چالیشان بر تورک مؤسسه اجتماعیه سنک بوکون آجغه موفق اولدینی بو اثر ایله حس ایتدیکی غرور و افتخارده حق اولدینی تسلیم ایتمه که امکان یوقدر .

افندیلر ؛ بورادن بو آرقاداشلرک جمله نه تشکر ایتکی بر وظیفه بیلیم . خدمت و فعالیت شایان تیز اولان آرقاداشلرک اسملری نذکاره قالداجق دکم . اساساً اونلر جوق بویوک بر یکنون تشکیل ایدر . یالکین بو فداکار ذواتدن وفات ایدلری ، امیر لرزاده رفیق بک مرحوم ایله علمدارزاده ادمه بک مرحومک خاطر لری حرمله تعزیر و تجلیل ایتکی بورج بیلیریم . افندیلر ؛ بوشاسیه اوکنده کی واسع فعالیت ساحه سنده جوق مساعد چالیشما امکاتی بولاجق اولان ازمیر کنجلیکی هیچ شبهه سزدرکه تورکک حیات قدرتنک استلزام ایده کی الک فیضکار فعالیتله بوراسنی بوتون مملکتته نور و عرفان

و فضیلت صاجان جوق آتشی بر اوجاق یایاجقدرد . مملکتی اولومدن حیات آسارتدن استقلاله ، اک فنا اک مشکل شرائط ایچنده اولاشدیران اولوغازینک دهاسله نور لاندیرمی حیات یوانده بورومکه عزم ایتدیکی هر وسیله ایله تأیید و اعلان ایدن تورک کنجلیکک نورلو فعالیتندن امین اولق لازمدر . شرف ، او

— سکنجی صحیفه دن مایلد —

عطالت ، عدم عدالت ، زوکورتک ، سوء اداره جهتندن فی الحال حدیکه ایصال ایتشلردی . یوقسه برپارچه مسامحه کار اولادیلر تحمیلک بکانه قهرمانی اولان بوزوالی ملت اولنری بوضعیف اوموزلرنده داهای ایجه برزمان طاشیردی . ضیا پاشا ظفرنامه نك بوقطعه سته قدر آلا- بچیلغنده دوام ایتشکن کنبدنی ضبط ایده میهرک بر دبره جدیدشور .

« بوزدی اخلاقی هب ملت عثمانیه قلمادی کیمسه ده هیچ غیرت عثمانیه کیتیدی اسکی شرف وشوکت عثمانیه کیردی برحاله کیم دولت عثمانیه حسن اولماز کیدر شائبه اضمحلال »

دیمکدن نفسی ضبط ایده میور . ظفرنامه کبی تیه دن طیرناغه قدر کنایه لر ، مجازله دولو برقصیده نك ایچده بو قطعه عادات یا بانجی قالمش ، اوست و آلت قطعه لرله هیچ ارتباط کسب ایده مه مشدر . بوشناق فاضل پاشا ، تورک خیری کبی دالقاووقلرک طرز افاده لرینه بیله یاقیشایان بوبش مصرع ضیا پاشانك امضاسی قدر قوتیلدر .

« اولدی مغلوب ومسخر سکا سلطان جهان نیجه ییل ایتدک آنک نامنه حکم وفرمان تقدیر فکر وتعجب ایدیلر سه شایان بونه طالع ، که جهان خصمک ایکن بونجه زمان مستقلا اولاسک تحت نشین اقبال »

علی پاشانك پادشاهی ، همده عبدالعزیز کبی بوتون معناسیله ظییر بر پادشاهی سکنز بیچق سنه ید اداره سنده طوماسی ، اونك حکم وفرمان ایتمه سنی یالکن حسن طالع حل ایتک حقسز قدر . بو شبه سز بر ذکا اثری ایدی . طلی وقوآد پاشا لر کبی جمع مالد و سمعتی کوستر- دکلری ذکالری عبدالعزیز اداره دهده کوستر مشلر ، اونی آوروپا کورتورمک ، مدنیت طانی کوستر مکه آدام ایتکه چالیمشدر ، فقط

کنجکه که تورک تاریخنک فلاکتدن سعادت خرابیدن اعتلایه کیدن دونوم نقطه تاریخیه سنده وطن ومملت ایچون وظیفه سنی قانی آقیدارق یاعشدر . شرف اوکنجکه که تورک تاریخنک حیات ومعاصر مدنیت اساسلری کهنه مانعه لرینی بیقارق مملکتده تأسیس ایدن دوره مهمه سنده داهی منجیسنک نورلانان رها یوللرنده عزمله آدملری آتمشدر . بختیاردر او نسل که مملکتک قاووشدینی استقلال و جهوریت

(فنلون) اون بشنجی (لوثی) بی نه قدر تربیه ایده بیلهش که ، بونلر قارت وسرت برقا اوستنده داهای زیاده موفقیت کوستر بیلسینلر . (تربیت نااهلرا چدن کردکان برکنیدست) دیهن بویوک عجم شاعری ، (بندن سوکره طوفان قویسون) دیه جکرک موجودیتی چوق اولدن کشف ایتش . پادشاه سوز آکلانق اولدقجه مشکل برشی اولدینی حتی اک عقلیلری زمانده کلن وکلای ذی شعور بیله تصدیق ایتشلردر . (آدام اولکنز !) فریادیه هر کون باغردلری حالد صواح رخاقری دله مهین آوروپا لیری تسکین ایچون ؛ م بوروسی قیلندن آراده بر اصلاحات وعدنده بولوغی وکلای سلطنت ایچون موقت برمسکن کبی متبادی قولانیله کلشدر . رشید پاشانك جدی تشبثاتی صوبه دوشد کدن سوکره عالی پاشانك عینی یوله واورته ده هیچ برشی یوقکن یورومه سی جدأ مشکل بر مسئله اولدینی ایچون آوروپا لیری اقتاعده زورلق چکیلیوردی .

« وعد اصلاحه دخی الیموب امنیت حکمت آمین اولان افعالی صانورلر جنت هر بلایی سکا بالذات ایدرلر نسبت مسلمان لعنت ایدر ، غیر مسلمان لعنت کیمسه لر قیمتکی بیلمدی حال بونه حال ؟ »

دینامه سی طبیعیدر . یکی چری اوجانی سوند کدن سوکراده سرای ، باب عالی ، باب مشیخت آراسنده کی دعوی استرقاب سونه مشدی . بخصوص عبدالحمید کبی بوتون افراد ملت آرا- سنده عدم امتزاجی کوروکلین بردسپوتده باشده اولورسه بونک سونک احتمالی ده یوقدی . بوناثره تناقری آیدیا سوندیرنلر مائک نه بویوک شکران بورجی واردر .

کمال آمین

دورنده ، آتیلان مدنیت خطوه لرینی مملکتک شرف وسعادت موافق شکلده تأیید ایده جک و بو عزیز مملکتی لایق اولدینی سعادت و حیات ایصال ایده جکدر . افتدیلر سوزمه ختام ویرمه دن بوکون آتیلما سنی تسعید ایتدیکمز بویوکسک آدیمده حضور لرله شرفلر ویره رک بونکجکلکی تشجیع ایده دن حضاره بوتون اوجاقلیلر نامنه قابمزدن کلن تشکرلری عرض ایچکی بروجیه بیلیم . بوتون قارداشدر

ملکیلیکه

دالتونه برلانی

مجموعه مزک (۱۱) نومرولی نسخه سنده ، پروفسور بووه نك مقاله سنده برچوق یکی تربیه سیسته ملرندن بحث ایدیلور . بویکی جریانلره دائر مملکت مزده هنوز پک نشریات پایلمادی ، بن بوستونلر ده ، محترم استادم پروفسور بووه نك مقاله لرنده ذکر و اشارت ایدیلن یکی سیسته ملری ایضاحه چالیمه حم . آشاغیکی سطرلر ، واشینغتونده باصیلان (جون نه دس) ک اثرندن آتمشدر .

دالتون بلانی ، شو دستور اوزرینه استناد ایدیلور : مکتبک غایه سی ، اسکی تربیه نك ظن ایتدیک کبی توسیع معلوماتدن عبارت دکلدرد . مکتبک غایه سی شودر که : چوق ، بیلکی و ایشنه یازا باجق طرزده استعمال ایده بیللمی . وکندی فعالیت ملکه سنی اعظمی درجه ده انکشاف ایتدیرملی . چوق ، باشلی باشنه برایش میدانه کتیرملی ، کئیدع کئیدننه چالیشوب اوکرنگی بیللمی .

بو غایه و وصول ایچون : درس لک ایشلره ولا بورا توادرلره باغلانمی و چوقوقلرک مشترکا برایش میدانه کتیرملری لازمدر .

مکتبک اوطه لری : شمیدیک کبی برنجی سنه ایکنجی سنه ، الخ دییه دکل برطاقم آتلیه لرله جوغرافیا اوطه سی ، تاریخ اوطه سی ، ریاضیه اوطه سی . . . الخ دییه یا هسی آیری آیری ویاخود آرا لرنده مناسبت اولان درس لر لرلدرلرک صورتیله - آیریلر . هر اوطه یه اوعلمه لازم شیلر قونولور . مثلا جوغرافیا اوطه سته : کره مجسمه ، دیوار خریطه لری ، قبارمه آلچی خریطه لر مختلف مملکتلره عائد منظره لر ، سیاحت کتابلری

یمک حسیاتنه ترجمان اوله رق وطنی و ملت و اونلرک سعادت آور ضرورت حیاتییه اساسلری استقلال و جهوریت و زده بوسعادت حیاتی تأمین ایدهن اولو غازینک سعادت لری تمیاتیله سوزمه ختام ویرییورم . بنانی اتمامه موفق اولان اولان اداره هیئت و عزیز بک ریاستنده حکمت ، منیر ، نجاقی ، نوری مدحت بکاردن مرکبیدی . لطفی اداره هیئت نامنه کاتب عمومی مصطفی منیر پک ایراد ایتشدره

جوغرافیا کتابلری ، الخ بونولور . بونلر اوصورتله برلشدیرلرک ، مراجعت ایدهن چوقوق ، قولایجه ایده ایدیلین . بو اصولده معلم ، چوقوقله درس تقریر ایده جک دکلدرد . یالکن « فلان بچی ایتییورم . بو یابده مراجعت ایده جک ککن اثرلر فلان و فلان اثرلردر . » دیر .

بو بچی چوققلر ، اودرسخانه یه عائد اوطه ده معلمک سوبلیدیکی اثرلره مراجعت ایلر اوکر نه جک ومشکلاته تصادف ایدر لر سه ، بر برلینه واورده حاضر بولونان معلمه صوراجقلردر .

آتلیه لرده ده درس لر ، ایشلره باغلانده قدر . چوقوقلر ، اللرنده کی ایشی بر اقوب برافامده تمامأ خردر .

اسامأ دالتونک اسکی اصوله بر اعتراضی ده شودر : « اسکی اصولده چوقوقلر : برشیئی تام اوکر نه جکلری صیراده درس مدنی بیتیور . واکره نه یاریم قالیور . کله جک دغه سنده ده یکیدن باشلانیور . وقت قایب اولور . حالبوکه دالتون سیسته منده بو محذور یوقدر . »

بوصولی ، لوندردده بر مکتبک ناصل تطبیق یتدیرلکی کوردم :

جوغرافیا

ایلول ایشی (مکتب سته سنک ایلاک آبی) (۹۰ یاشنده چوقوقلر)

سز بوسنه ، ایچنده یا شادایغمز قطعه یی یعنی آوروپائی مطالعه ایده جکسکنز . بویودیککنز وقت ، زیارت ایتمه کنز محتمل اولان مملکتلری اوکر نه جکسکنز . آوروپانک بعض یرلرنده یاشایان ملئلر ، لسانجه ، البسه جه ، ایشجه و علی العموم حیات طرز نیجه بزدن باشقه در . تعطیلده مثلا بر هفته لاپونیاده ، ایرته می هفته سجیلماده بولونسه کنز آرا لرنده بویوک بر فرق کورورسکنز . آرا ده کی اقلیم فرقنک بردن بره دکیشمه سندن خسته اولما کنز بیله ملحوظدر .

آوروپانک مختلف مملکتلرنده یاشایان انسانلره دائر بر چوقق فایدالی شیلر اوکر نه جکه بونلری کئندیمزله مقایسه و ناصل باشقه باشقه اولدقلرینه دقت ایدیکمز . شبهه سز که بونلرک بر قسمنک

— رسملرده کوره جکککنز — البسه لری بیجیمی و ایشلری ناصل یاپدقلری سزی کولدریه جکدر . فقط شونی ده بیلکنز که سزک البسه لر یکنزک بیجیمنه ، سزک طرز حرکتکنز ده اونلر کولمکده در .

مطالعه وظیفه سی

بو آی سز شونلری مطالعه ایده جکسکنز : ۱ — آوروپانک وضعیتی و تشلاتی . ۲ — آوروپانک اقلیمی و نباتاتی .

بو موضوعلره دائر معلوماتی ، فلان و فلان کتابلرک . . . صحیفه لرنده بولا جقسکنز . بونلر اوزرینه آتیده بعض آیری درس لره یا باجقز . بوموضوعلراوستنه فلان سیاحتنامه یی ده اوقوییکز . بواشارت ایدیلن یرلری دقتله اوقوییکز . اگر اوقودیگکنز یرلره آکلامایامایگکنز بر اولورسه داهای بویوک بر چوجفه ویا معلمکزه صوریکنز . بوموضوع اوزرینه دوشونیکز و بویکا دائر برچوق سؤاللر بولوب صوروکنز ترقی ایتمه نك بولی بودر .

اوقودیگکنز کتابلرده داغ ، ایرمق ، مملکت الخ آدلری چکرسه بونلرک خریطه لرده یرلری بولیکنز .

یوقاریکی ایکی موضوعی تمامیه اوکر نه کدن سوکرا ، الیکز ده کی (درس موضوعلری فیشی) قید ایدیکمز . بکا کلیکنز ؛ اوکر نه دیککنز شیلری برده برابر فونوشورز .

تجربری وظیفه

مطالعه وظیفه سی اولق اوزره ویردیکم شیلری دقتله اوقویوب یاپدقدن و نتیجه یی بکا کوستردکدن سوکرا شو سؤاللرک جوابلری یازیکنز :

۱ . دکز ، آوروپا ملئلرینه نه کی خدمتلر ایتکده در . ۲ . ضعیف و راحت سز اولانلر قیشین ، جنوبی فرانسه یه نیچون کیدیورلر ؟ جنوبی فرانسه نك قیشین درجه حرارت وسطیسی قاچدر ؟ ۳ . برر حکومت مرکزی اولان آتیده کی شهرلرک درجه حرارت وسطیلرینی مقایسه یی بر صورتده کوسترجه جک بر (غرافیک) چیزیکز : ندلوره ، پارس ، مادرید ، بروکسل ، برلین روما ، موسقوا ، استانبول . بوتون وظیفه لر یکنزی واضح یاییکنز . آنجیق ایشکنزی آک ایی یاپدیفکنزه قانع اولونجه در که وظیفه کنزی یاپدیفکنزه مطمئن اولیکنز .

بویله تحری اصولیه چالیمغه تابع طوتولان

ریاضیه ، طبیعت ، آنادیلی ، جوغرافیا ، تاریخ علملرینک هر برندن درس سنه سی ایچنده بویله اونر وظیفه (انکلیزجه ده بونلره - assigne ment دنیلیور) یاییلاقدر .

هیسندمه معلم ، اوظیفه یی ناصل چالیمه جقلرینی چوقوقله ایضاح ایتشدر . مطالعه و تحری انشاسنده ده ، احباب ایدنجه ، معلم یاردیم ایدر .

فردی ، کویک غروپ ، ویا صنف اصوللرینک هانکیسندمه اولورسه اولسون مختلف چوققلر دن مختلف نتیجه لر آله ایدیلور . بعض چوققلر مثلا فلان درسده پک سرعتله ایلرله یور ؛ بعضیلری پک آغیر کیدیور . بونتیجه لرله نظراً چیزیلن (غرافیک) لک پک زیرقافلی اولدینی کورولیور .

هرشیئی چایق قاورایان برچوقق ، یوقاریده کی آیلق وظیفه لری اوج هفته ده بیتیرییور . بطی چوقوقلر ایسه بوایش ایچون یش هفته صرف ایدیلیورلر . بعض ذکی چوقوقلر ، هر علمدن آیلق اونر وظیفه یی آتی ایده یاییور . بطی لر بومدت ظرفنده آنجیق اونلرک یاریسی قدرایش یاییلیور .

هرعلمدن اونر وظیفه یی اکال ایدن چوقق سنه نك مساعیسندن ، شفاهی و تحریری برامتحانه تابع طوتولیور . موفق اولورسه صنفی ترفیع ایدیلیور . وبعده بویکدی صنفک آیلق وظیفه لرینه باشلایور . بو آیلق وظیفه لر ، آیلرک اسملریله یاد ایدیلیور . اگر بر چوقق مثلا (ایلول وظیفه سی) نه چالیشیورسه بو ، اونک ، یکی برسنه نك ایشنه باشلادینی آکلاتیر . حقیقتده ایلول آینده اولیه بیلر . یعنی بردرس سنه سی ظرفنده بر بیچق ویا ایکی سنه نك ایشی یاییلر واردر . چوجفک کندی قوتی درجه سته کوره کیدیلکه دقت ایدیلر .

دالتون پلانک اک مهم دستوری (برابر چالیمه = co-operation) در . چوققلر ایکیشر ، اوجر ، ددرر کشی اوله رق چالیشیلر و بر برلینه یاردیم ایدرلر . درسک مختلف نقطه لرینی برلکده مناقشه ایدرلر . احباب ایدر سه کندیلر ندن دها بویوک چوقوقله ویا معلملره ده صورادرلر . دالتون بلانی ایله چالیمه ده ، (قارشولقی یاردیم) اصولی هرکون تطبیق ایدلکده در . بوصولده ، هرچوقق ، معلمی ایله خصوصی برصورتده تماس ایده بیلور ؛ که بوا سکی اصولده پک آز وقوعه کلیر . خصوصی برصورتده برچوقق ایله کویک بر مکاله ، صنفه خطاباً اولان ساعتلرجه سوبله مکدن دهاموثردر . آرقاداشلرندن چوقق یاردیم کورهن و فقط اونلره آز یاردیم ایدن ویا ایتمه یی چوجفه ، کرک آرقاداشلری کرک معلملر ایی نظره

« او » نك سى

على علوى به

اونك سىسى مى ؟ سانا تعريف ايدىم :

اويله بر سىس كه . . .

كل ، الكى وهر . . . سنكه آغير آغير
بورويهر كهجه نك ايجه دالام . هر دورلو
كورولتون آزاده ، قيرده دولاشلم . . .
دور . . . ديكه . . . شويشيل و آسوده
اورمانك سرين كولكلكنده ساكن و نازلى
برادا ايله آقان درنك سىسى ايشيدورميسك ؟
اودكل ، اونك سىسى اودكل كه . . .
برآز داها ايلره بل . فقط ياواش بورو ،
احتراله . . .

شوقيتو چاملك ايچنده چيله بن بلبله دقت
ايت ! . نه شاقراق ئوتوشى وار ، دكلې ؟
كلردن ، قارانييلردن طوبلادىنى قوقولرى
نفحه شكلنده اطرافه سريپور . روحه نشه ،
سهوينچ ؛ آرزو صاحيور .
هله اوچاركن ميني ميني قانادلرنيك اهترانندن
چيقان آهنگ ! .
بوني هيچ برزمان ، هيچ بربرده ايشيدكى ؟

بورولدىكى ؟ . اوطورالم .
روزكارك خفيف تماسلرله ياراقلر قوجاقلار
شاسندن نه لطيف سىس چيقور ! .

سادن اينه سىسى ؟ . ملكلر ئوپوشيور . . .
صاحى ، بوسى او قادارى ائيرى بولوبورسك ؟
قارشى ياق ! قولوبه نك نجره سندهكى ايشيني
وايشيدكى كولكهكى كوروبورسك دكلې ؟
او ، قدرتلى بروسى شناس ، سىلر ياراتان

بر صنعتكاردر . اطرافتي دولديران بر چوق
موسيقى آله تلىرى بر بر چالاج ، اوسىلردن
يكي برسس ياراتاق ايچون . . .

آلندهكى اوزون قاميشى مى ؟ او « ناي » در .
ايسته ديكى حزين سىسى چيقارايلىك ، اوني
آغلامق ايچون كىندىسى آغلايور ، هيچقرييور .
بوايكلىن فغانده « طنبور » در .

« طنبور » له « ناي » ك حزننى « كان » ك
قيوراق ، نشهلى سىسيله داغيتمق ايچون نه قاندار
جوشويور ! . . .

« بيانو » نك سىسنده جانلى بر نشه
سزمه بورميسك ؟ . فقط مسكين ، عاجز . . .
الان ايسته ديكى سىس ؛ كوزل ؛ يپىكى ،
بام باشقا سىسى ياراتامادى . . .

اونك سىسى مى ؟ سانا تعريف ايدىم :
دنياده بوتون كوزل سىسى موجوداتك
ئوزه نوپده بجره مديكى برسس . . .
اونك سىسى ، آم ، اويله برسسكه . . .

اشرف ثابت

باقايورلر . . . قول . . . زور بو ،

اولاز ديورلر . بويله ايكنه لهه تاثيريله جوجق
دها فعال ودها زياده ياردىجي اوليور . اكر
جوجوقلر ك مسنقىل حياتنده : وطنداشلىر ،
وطنه ، عالميله ، انسانيت خدمت مهم بر موقع اشغال
ايدىم جيكسه بونك مكيتدن باشلامى ضروريور .
ذكى جوجوقلر ، غيلىر يوزندن ، سرعتيله
ايلرله مەدن قالمبور . غي جوجوقلر ده كندى
ذهن سويلرلندن فضيله بوكله ديله بور . ايش
و وظيفه لر ، جوجوقلر ك خصوصيتلر ينه كوره
تنظيم ايدىليور .

هرهائىكى بر موضوعك درنك و كنىشلك
اعتباريله درجه سى ، هر جوجك سويله سته كوره
دكيشد برييور . بوقايدىم ذكر اولونان (آيلىق
وظيفه) لره ، دكيشم بر جوجويه داخلنده
اولقندن زياده يالكر آنا خطلى كوسترمه جك
برماهيتده اولاجقدر .

جوجوق هانكى ايشى ايستره اوني ياقنده
حردر . و بوكا صباح دورهنده دوام ايدر .
جوجوك بالذات كندى تحريسي اصولنه تابع
اولان رياضيه ، طبيعت ، آنا دىلى ، جغرافيا
تاريخ درسلى آيلىق وظيفه لرى اوكله قىدردر .
ديكر درسلى اوكلدن صوكارد .

دالتون پلانده معلمك وظيفه سى ، جوجقلره
وظيفه ايشلىرى ياقنده رهبر اولق و بالذات
كندىلرنيك دوشونوب يايلىلرني تايمين ايتكدر
آنجق بوصولته دركه جوجق ، (تجربه) صاحى
ايدىلر ييلر . نته كىم زلر ، حياتنده بويله لكه
تجره صاحى اولقده يز . (آيلىق وظيفه) كاغندنه
جوجوقلر ك نره لره مراجعت ايدىم جكارى مقيددر .
معلمك ايشى ، جوجوغه بويله جه يول كوستر-
مكد . بويولده بورومك ومقصدينه واصل اولق
بالذات جوجوك ايشى در .

جوجوقلر ك اكال ايتدكلى وظيفه لر ،
جوجوقلر دهكى مساعى جزدانلر ينه و باش معلم
طرفندن طوتولان اساس دفتره قيد اولنور .

بر جوجق ، هر هانكى بر (آيلىق وظيفه) سنى
اكالمده ، بارز بر صورتده نئبلك كوستريسه
صباح دورهنده هانكى علم درسخانه سته كيرمك
ايستره كيرمى حرتنى قايت ايدر و اوتنبلك
ايتدىكى ايشى بىترمه مجبور ايدىلر . سىيور
ساعتنده سپوره كيدمىز .

معلم ، لزوم كوردكجه قونفرانس اصولته ده
مراجعت ايدر .

مكتبدن ممكن اولدىنى قدر فصله و ايني
استفاده ايتك غايه سته معطوف اولان (دالتون
پلانى) ، بوكون آمريكا و انكلتره نك بر جوجق
مكتبلر نده تطبيق ايدىلكنده در .

انكلنجه دن مترجى

ازمير قىز معلم مكىتى

اصول و تطبيقات معلمى

مصطفى رضى

كوكل درنوى :

بورغو

ياوروم ؟

ايشته سكا ايلك و صوك مكىتوم . . . بلكه
بوسوز غريبه كيدىمكدر . ايلك مكىتوم ،
چونكه سكا روحه كى اضطرابى ، كوكله كى
دردلى آكلامق احتياجى دويوبوروم .

صوك مكىتومدر ، زيرا سكا مكىتوب
يازراق ، سنك قلمبه ده فضيله بر ائمه كى
ايسته ميورم . . . شوسطرلر يازاركن كوزلريك
حيرتدن آجيلدىنى كورور كى اوليورم . اكر
مكتوبى ايني اوقورسه ك بكا حق ورسك . . .
سن بنى اولايختك ، صوكرا سه ورك . . .

ذايا بويله اولماسه يدى ، بلكه بنده سكا
هيچ بر مكىتوب يازمازدم . . . چونكه سه وركى
ايچنده ياشايان انسانلر ك ، قىليرنيك بر آنده
زده له نه سى ، قاناماسى قاندار غيغى هيچ برشى
اولمايدىنه قانم . . . اوزرنده بيك بر يارا و بر
چوق قانلى ايزلر بولونان قلم بونى سكا اثبات
ايدىلير .

ايلك دفعه بن سنى كوردوم ، فقط كوزلرمنى
قايدم . سنى كورمك ايسته ميوردم . . . نه قاندار
حقلى اولدىمى زمان آكلاندى . . . سن بنى
كوردك ، دوداقلر يكي بوكلك . . . كوردلر يكي
باشقه نظرلر اوزرنده ديكله ندر ك . ايشته
اودقيقه نه قاندار زواللى واختيار اولدىمى بوتون
قوتله آكلادم . . . برقادىن كوزنى شاشيرمايان ،
بركنج قىز قلمنى تيرمه ينه بر انسانك نه درين

هانكىم سنك روحك در . ناصل اوليورده
عين زمانده ، يان يانه كوكلكده بر طوتوز .
نه سك سن ؟ اكلات بزه اسرار ينى ؟ !

اوزمان غصبله هايقتيردم . وحشى ، جانوارجه
حسلر ينىمى صادى . بكا بندن يافىن ييلديكم
ييلدزلر بيله ، روحى آكلامامشلىردى .
آلتمده كى كوموش تحتى كوكله چاربارق
قىردم و كوك درنيلك رينده ديو آدىلر يله
يورويهر ك بكا خبرتله باقان ييلدزلر ك اوزرنه
يارچالريني آندم .

ييلدزلردن پك چوقلرى سوندى ؛ پك
چوقلرى بوشلارده فرهاد ايدىمك اولدى .

اضطرابلر ، نشه لرم ، اميدلرم ، اميدىز
اكلام ، ياسلرم ، چيغىنلقلرم ، بارچالاندى
وبوشلقده دوكلدى .

روحك اضطرابيله بوتون كائناك اضطرابى
روحك نشه سيله بوتون عالمك نشه سى ؛ كوكلك

وروزكارلرله هيچقيرارق ، درنلرله فرق
ايدىن دكزلر ك اوزرينه آليرن ياشلرله
آغلاديلر .

بن بوكوز ياشلرنيك ابدىلكنده آلله
كوردم . بن بوكوز ياشلرنيك ابدىلكنده
روحى بولدم . روزكارلرى ، فريطنلرلى ،
ييلدزلرى و نهايتىز كوكلر يله بوتون عالمى
قوشاتان روحى بولدم . اوزمان كوموش
بلوطلردن تختمك اوكنده بوتون ييلدزلر بكا
آكلدى . ابدىت بكا سجده ايتدى . اوزمان
عصرلردن برى ييلدزلر ك اسرار ينى جوزمك
ايچون چالايان كوكلم ابدى بر سر اولدى .
وييلدزلر او كوكلك وارلقنده اريديلر . . .

— ۳ —

ييلدزلر ك ازلنى بزمنده بنور قانادلى روزكارلر
آله ارغنونى چالييور ؛ آلتون بوخوردانلردن
دنياده كى روحلر ك دومانلرى بوكله رك عشقك
قىزىل آله ولىنه بورونويورلدى .

كوك سرائلرنيك اشيكنه دوغرو سوزولان
بلوطلر آياقلرنيك آشاغى سنده كى دنياك قاراكلىق
نشه سز باقىلرلردن كوكلى وييلدزلر صاقلادى .
« بوعالده بيمده حقم وار ! » ديه بيله جك

هيچ بر روح قالمادى . هيچ بر روح ، بنم
كوكلك قارشى سنده كوكلره ، ييلدزلره و ابديته
صاحب چيقامادى . و آكلامق ايستر باقىشلى
ييلدزلر ك قلمبه صوقولان كوزلرى بكا كدرين
شيلر سويلديلر ، صورديلر .

برنجيسى : « سنك اضطرابك ييلدزىم
ديدى ، آجيلر ك قايقيلر ك يالكر اولدىنك
بوتون سياه كيجلر بن سنى كوكلر ده كى سرائم
آلتون ياشلرمله تسلى ايتدم . »

ايكنجيسى : « بن سنك نشه لريك
ييلدزىم . ديدى ، حياتى سويخده وسعادته
كورديك بوتون دوزغون ، ماوى كيجلر
قابلى شن قهقهه لرمندن بر قولة صاردم . »

اوچنجيسى : بن سنك اميديك ييلدزىم .
ديدى ، كيجلرنيك لك ساكن زمانلر نده ،
اويون داغلك قوننندن چيقسار ق خياللك
كوكلر ينه دوغرو بوكسه لدم . »

دردنجيسى : « اميدىزلكريك ييلدزىم »
ديدى . بر ديكرى : سنده كى ايلك حسلرنيك
ييلدزىم . « بر بشقه سى » سنك فتالىق
و وحشيك حسلرنيك ييلدزىم » ديديلر .

بويله جه يوزلرجه بيكارجه ، ييلدز قلمبك
اسرار ينى آكلامايا ، سويله ميه چاليديلر .
و نهايت سكوتى ييرتان آجى قهقهه لره صوك
ييلدز « بن سنك چيغىنلقلريك ييلدزىم .
ديدى . صوكرا هيلى بردن اكلامق ايستر
باقيدلر بكا باقىديلر :

« هانكىم قلمبك عكسيدر ديديلر .

برصيرى حس ايدىمك سنى بيازمسك . . .
چونكه كوزه لسك . . . قارشى كده هپ سكا
قلب و كوكلدىن قوبان انقائلر ياغديران بر جوق
كنجىلر كورمشكدر . اكر صاچلريك برآز
آق دوشه جك ؛ بوكوتنى كوزه ل كوزلر ك
برآز نورنى قايت ايدىمك اولورسه ، اوزمان
. . . سوزلرنيك نه قاندار دوغرو اولدىنى آكلانده
حشك . . . بركون اول سكا بر جوق عشق
نيغىلر فصيلدايان دودانلر قيصيله جق ، حرارتلى
ايزلر ياغديران كوزلر باشقه كوزه للكلر اوزرنده
ذوق آراهه ققدر .

بر آقشام جوق سرخوشدم . . . ايچمشم . . .
نيغىمى ؟ بوش برقك هر ديقه آرتان شكاتلر ينه
بر آرز اوتونه بيلمك ايچون . . . بوش معده
انسانى بلكه خسته ايدىم . فقط برديلمك اكلك
اونك آغز ينى قايت . . . برلقه اونك شكاتلر ينى
نهايت ويرر . . . بوش بر قلى صوصد يرمق
اوقادار كوج و مشكلدر كه . . .

واپورده سنى يانمده بولدم . كوزلريكه
باقى ايسته دم . . . تيرمه ديكى بيليورم . . . بوش
قلم يكيمن ياغرييور ، بنى خير يالايان و ئوزمن
شكاتلر ينى بوكسه ليوردى . سنك كوزلر ك بر
بورغوكى بو بوش قلمبه كيردى . . . هانى بعض
انسانلر مورقن ياپوق ذوق دويارلر مش . . .
ايكنه نك آجيتان و قاناتان ايزلر اولنك
وجودلر ينه طاتلى و اوبناق برنشده صونار مش . . .
بنده اويله اولدم . . . بو بورغو قلمنى قايت ،
كوكله بر جوق اضطراب صوناركن بله ذوق
ونشده دن مست اولشدم . . . موفق اولامادم . . .
كدن آييرمق ايسته دم . . . موفق اولامادم . . .
بوش قلم بواجيلر ك اضطرابلر ك قوجاغنده امل

اميدلر اميدىزلكلر يله بوتون دنياك اميدلر
واميدىزلكلر يارچالاندى و دوكلدى .
و كوكلك درنيلك رينده ديو آدىلر يله يورويهر ك
ابدته ، ازلته هايقتيردم .

— نره دهر بولومك ييلدزى ؟ نره دهر .
آتشدن آراهه سيله بنى ئولزلر عالمه كوتوره جك
ييلدز . . .
بوتون كوك بوشالدى . بوتون ييلدزلر
يارچالانمش ، سوعش و دوكلشدى .

كيجه سياه ، انصاف نجره سياه ودريندى .
يارچالانان كوك ، ياغور و شمشكارله دكزلر
صوغوق كوكسه دوكلشدى .

اوزاقلرده صوك بر ييلدز يارلادى . روح
اوكا دوغرو قوشدى . آرقه سندن بوتون حياتى
و بوتون كائناك سوروكيه رك اوصوك اولوم
ييلدز ينه دوغرو قوشدى . . . قوشدى . . .

شرف مظم

بورنوه :

و آرزو لرینه قاووشمیشدی . . سن ناصل اولدی بيلم غله قونوشدک . . بتم دوداقلریم اوینارکن تیتیربور، کوزلرم سکا باقارکن دومانلانیوردی. بن درسی شاشیرمیش، سوبله جکی سوزلری اونومش عجمی برمکنب طلبه سی کبیدم . . سن بمله چوق مشغول اولدک . . اوکیجه سندن آیرلدقن صوکر سنی اونومتی و بردها دوشو. نممک ایسته دم . سنی دوشونممک بو طاتی بورغودن ، قلمک بوشاغنی سیان بوکوزل نظرلردن اوزاق قالقدی . . بوکا موفق اوله میوردم . .

سن آرتق بوندن صوکر ایجه خاطر لیورسک که بمله چوق مشغول اولدک . . اگر دوغرونی سوبله مک لازمسه ، سنک بو وضعیتکه برمعنا و بره میوردم . چونکه سنک کی بوتون بر کوزله لکی طاشیان ، هر روحی ایکلته مک وقاته جق قادار بر جاذبه صاحب اولان رکنج قیزک، حیاتک درد و آلمرله سونمش واختیارلامش برینه اهیت و بره سنه حیرت ایدیوردم . بونی سنک بر لطفک اوله رق قبول ایتدیکم آنده اسکی ذوقک سوندیکنی فرق ایتمک ممکن دکلدی . چونکه مرحمت ، منت وشکران حسلرینک دوغدینی برده ، عشق سوترمش . . نهایت سنک حقیقه بی سودیککی دون فرق ایتم . . سننکه یالکنز باش باشه قالمش ، قونوشیوردق . . سن بکا اوقادار صوقولدک و اوقادار باقلاشدک که ، بن آرتق سکا تمامیه صاحب اولدیغی آکلادم . . سن یادان اوزاق شیطنتدن عاری بر محبت طاشیدیغی سوزلرکه ، کوزلرکه اثبات ایدیوردک . سننک الیریکک اوزرنده دوداقلریمی دیندره رک ، بو محبتکه مقابله ایتمک ایسته دم . کوکم یانارکن، بورغونک و بریدیکی حرارتله طوتوشورکن آلرم تیتیربور و دونیوردی. سنک آلریکه ده دونمش اولدیغی فرق ایتم . . اوزمان سنک ده قلیکده یانان وطوتوشان بر آتش اولدیغی آکلادم . سننکه آرازمده شو سوزلر کیدی . بن کوزلریکه باقرق :

— دوداقلرم قیصلدی، کوزلرم دومانلادی قلمده کی حرارتی نه ایله افاده ایده یلیرم ؟ دییه صوردم . . سنک آله و دن بر پارچه اولان و قلیکده کی آتشک عکسلرینی طاشیان دوداقلرکه خفیف بر تسم بلیردی . در حال جواب و بر دک :

— آلریزک صوقولفی . . .

نه قادار حقیلیدک . . بر قلمک صیجاقلنی آلرک صوقولفی قادار آبی افاده ایده بیهلجک نه واردر ؟

دون سنک یانکده دولاشانلری کوردم . .

روس ادبیاتدن :

بولداشم

ما تم غورکیدن :

ایشدن عودتمده شارقونک نظر نده ، هر کون بر آزداها کوچولدیکی حسن ایدیوردم . فکرینی کیزله مهنی بیلیموردی ، ایشلر مزده ایی کیشیوردی . هفته ده آتق بر ویا بریجی روله قازانیوردم . بو ایسه ایکنزی اداره ایتمه یوردی . شارلونک دینلجلیکی ایسه هیچ بر شیشه یارامیوردی . معدمه سی اویله بر جقور . دی که اورایه آتیلان ، اوزوم ، قاوون ، بانگی کاملاً آلیبور، ینه دویامور وزمانله مهادیا بر شیرل ایسته دیکی ظن اولنیوردی .

...

شارقو صوک بهارک صفوکی و بولک اوزون اوزون اولدیغی سوبله یه رک قریبی ترک ایچین بی حق و جدی بر صورتده تضییق ایدیوردی. بن ، قریک بویوک بر قسمی مقدما کزنمیشم . وضعیتی ایی بلییوردم . قریمه شبعدی یه قادار قازانامدیغیم پارایی بولقی امیدیه نه اودوسی یه کیتمه که قرار و بر دک . بو دفعه ده میوه ایله قارغیزی دویورمق و بوتون امیدیزی استقباله صاقلایق ایجاب ایدیوردی .

زوالی استقبال ! چوق اوزون مدت بکله ندیک ایچین حال اولدیغی زمان بوتون قوت و جاذبه سی غیب ایدیور .

...

آلوشقای بکه رک ، کیجه ، یکرمنچی کیلو مترده توقف ایتدک . داها اوزون اولقله برابر ساحل بونی تعقیب ایتمه مزی شارقویه تکلیف ایتدم . تازه دکن هوایی آلتی ایسته یوردم . آتش باقدق و یان یانه باتق . کیجه چوق کوزله دی . دکن ماوی کولکلر ایچنده آلتمزده کی قایله چارییور ، سما نامتناهی بر سکونت ایچنده بولنیور، یالکنز یانمزده وجوا رمزده کی قوقولو اغاچلرک یاواش یاواش صالاند قلی ایشیدیلیدیور . چنار یاقاقلری ده کولکلره دوشیور ، بر قوش بحرک وقوتلی بر صورتده اونیوردی . یانان آتش ایسه قریزی وصاری بر چیچک دمته آکد بریور و بوبوک (آی) کسونوک کولکلری قارشیدنده نشته لی ، نشته لی تیرمه یور کیددی .

دکیرک گنیش افقلری ، بلوطسز سما قارشیدنده کندیمی ارضک نهایتده ایدیغی تماشا ایدن و بولکله نک افاده ایتدیکی معنایی صوابله اوغراشان بر آدام وضعیته کورییوردم .

کیجه نک بو نهایتسز کوزله لکی ایچنده فوقو ، رنک وصدا آهنگنه مفتون اولمشدم . بو نهایتسز کوزله لک روحی دولدیوریور، اوقادار درین بر سونچ و هیجان ایچنده بولنیوردم که قلمک جریانی ایشتمیوردم .

شارقو بردن بره کولکه باشلادی و : نه حیوانی چهره مک وار ، بر قویون کی سک . دمه سینم : بو سوزلر اوزرینه باشک اوستنده بر بیلیرم باطلامش کی قورقدم . آلیم بر وضعیته دی . شارقو کوزلردن یاش آقاجی درجه ده کولیور ، بن آغلامق ایسته یوردم ، بوغازمده بر طاش پارچاسنک موجودیتی حسن ایدیور ، سوبله میور ، دالغین ، دالغین باقیوردم .

حقارت مده شدی و بوبکا تحمل ایده جک انسان پک آزدی . حدتلی بر صورتده :

— کافی ، صوصیکز دیدم .

شارقو قورقدی و تیرمده دی . فقط دورامادی کولمه سی ضبط ایده میوردی . یانقلری شیشمش . کوزلری آچیلماش ، مهادیا کولیوردی . بن ایسه دوشونجه ستر بر صورتده یاواشجه ایلرله یوردم . بوتون طبیعتی قوجاقلامش واعلان عشق ایش کیدم .

(او عشقی که بر آرز شاعر اولانک دایما اعلان ایتی لازمدر) بو ایسه شارقونک استهزاسیله قارشیلانمشدی . عصیتمی و اوزونوتوی کورن شارقو یانه کلدی . شاشقین و محجوب بر وضعیته اوموزمه و وراق ؟

— رجا ایدرم کوچمه ییکز ، بنی عفو ایدیکز دیور و بو سوزلری فباحت ایشله یین بر چوقو محجوبیتله سوبله یوردی . بر آرز دوردی و معنی نیازکار برطوله :

— آرتق سزی تعجیز ایتمه جکم . اصلا ، اصلا تعجیز ایتمه جکم ، کوریورم که سز چوق آبی سکز ، چالیشیورسکز و بی چالیشدیر مایورسکز .

بو سوزلری بنی تسکین و تسلی ایچین سوبله یور واعتدار ایدیوردی . تحمل ایده میوردم . واوی یالکنز ماضی ایچین دکن استقبال ایچین ده عفو ایتدم . یارم ساعت صوکر شارقو درین بر اوقویه دالمشدی . بن ایسه یاننده اوطوریور و واوی تدقیق ایدیوردم .

اوقو آشناسنده ک قوتلی انسان بیهل ضعیف کورونیور . شارقونک بو وضعیتی ایسه صحتی جلب ایدیوردی - باری آچیلماش قالین دوداقلری ، یوکسک قاشلریله شارقو چوق کی سکونتله نفس آلیور ، بعضاً سوبله نیور، کورجی لسانیه تظلمکار بعضی شیر قیصله یوردی .

اطرافزده درین بر سکونت اجرا ایدیوردی . دالغه لک طاتی کورولتولری بیهل بزه قادار کله یوردی . وحشی بر حیوان آغزینه یکنه یین بر جقور ایچنده بولنیوردق . دایما شارقویه باقیور و کندی کندیمه :

« بولداشم ، بولداشم » دییوردم . ثوت بولداشم دی . اوبوتون حیاتمه بولداشم اولاجقدی . وبکا مزاره قادار زفاقت ایده جکدی .

...

نه اودوس زی سقوط خیاله اوغراتدی . اورایه مواصلتمزده ، بزم کی ایش آرایان و بو انتظارله دوقلرک انشاسنی تماشا مجبوریته ده قالان درتیز عمله واردی . جالیشلر آراسته تورکر ، روملر ، کورجیلرله بولنیوردی .

بالخاصه اطرافدن شهره التجا ایدن، صولوق بکزی بورغون انسانلر قودتلر کی سواقلرده دولاشیورلری . بو کی آجلردن مرکب بر قافله بزی باقالادی . شارقونک بالوتوسی ویم چانطهی آلدیلر . فقط بالاخره بوتلری اعاده ایتدیلر . بزه تعرض ایدیلر آرازمده روحی بر قرابت کورمشلردی . آباق طاقنک هر نه قادار اکثریسی فنا ایسه ده ایچلرله شرفی بیلنلرده چوقدر .

براده ده هیچ بر ایش کورمه یه جکمزی وسدک انشاسنه لزومن اولمادیغی آکلادقن صولره کرچه حرکتیه قرار و بر دک .

شارقو سوزی طوتیور ، بنی تعجیز ایتیور فقط آچلقدن چوق اضطراب چکییوردی . برینک مک یسیدیکنی کوردیکی و بکله عائد بر حکایه دیکلهدیکی زمان قورت کی دیشلرینی کوستیریوردی . صوک زمانلرده ایسه بعضاً متأثرانه و اکثریا بر شرقی کی کیزی بر حسن طاشیان متبسم بر چهره ایله قادیلردن بحث ایتکه باشلامشدی . فقط هانکی یاش وساده اولورسه اولسون هیچ برقادین کورمه یه نجی عادی واسطه لره مراجعت ایدیوردی . قادیلر حقتده اویله سربست بحث ایدیور ، اوقادار حاتم معلومات بولنیور، اویله شیرل آکلادیور کی بونلردن اکراه ایدیور ، تیکسینیوردم .

بر دفعه ، قادیلرک ارککلاردن فرقلی اولما - دقلرینی واونلره مساوی نظرله باقیمسی ایجاب ایده جکی سوبله دم . سوزلردن متأثراولاجقنی وبکا یکیدن چاتق ایسته یه جکی کورونجه صرف نظر ایتدم . ونا قارنی دویونجه یه قادار هیچ برشی سوبله مکه قرار و بر دم .

...

کرچه کیتمک ایچین یوله قویلدق . و بولی

قیصالتی آرزوسیه سبب قسمی ترجیح ایتدک . چانطه مزده بر تاتاردن آلدیغیم اوج کیلو آرپه دن یاشقا برشی یوقدی . بوبله جه یولزه دوام ایتدک . شارقونک کویلرله دینلجلیکه عائد تشبیلری هیچ بر شیشه یارامیور دایما شو جوابله قارشیلایوردق :

سزک کی دینلر نه قادار چوق . . . آچلقدن ایسه آیاقدی دورامیوردق .

فی الحقیقه بو سنه غیر قابل انکار اولان برشی واردیسه اوده دینلجیلرک قورقونج بر یکون تشکیل ایتییدی . هر رده اون الی ، یکریمی کیشیلک بر غروب یانلرله چوققلر اولدینی حالدی بایین آباق دولاشیور ، دیله نیورلری . بو چوققلر جیلاقدی ، کوکرمش دریلری آلتنده قان دکل ، قاریشیق پیس قوقولو، کیزی بر ماوی صو دولاشیوردی . دریلری آلتنده کیکلری اوقادار بارز بر صورتده کورولیوردی که بونلری کورده نلر قایلرله نده تخماسوز بر اضطراب حسن ایدیورلری . بوآچ ، نیم عریان و بدبخت چوققلرک سسلری بیهل جیقمایوردی .

دالغین ، دالغین یچین دنیایه کلدکلرینی اسقامق ایسته یین بر ادا ایله اطرافه باقیورلری . بومنظرله صبق صبق تصادف ایدیوردق . بعضاً بر آراه اوزرنده اسکلت کی ضعیف واختیار بر قادین کورونیور و یاننده اوطوران آلمی باقیشلی چوققلر ، آراه یورورکن مولولانه بر صورتده باشقالرینک طوبراقلرینه باقیورلردی ،

آراهی چکن اختیار و بورغون بر بارکیب ایسه باشی صالابارق یاواش یاواش ایلرلردی . آه نه آجیقلی بر منظره ییدی . چوققلرک باشلری اکیلمش ، قولاری بر قایش کی صارقشیدی . شاشقین و صولغون نظرلره اطرافه باقارلردی .

فلاکنک حیات خارجه آتدیغی بو قافله مسعود انسانلرک حضور و راحتنی سلب ایتکدن چکینه رک ورده سورون حیوانلر کی یاواش یاواش ایلرله یورلردی .

یولزده ، داها ئوله دن کوموله ن بو کی قافله لرله چوق تصادف ایتدک . بزه یقینلاشدقلری زمان ایچلردن بر چوقق :

— عموجه کیده جکم کوی چوق اوزاقی دیور و جواب و بر دیکمزد . ایچلرینی چکیور ،

آرقاداشم شارکو، دیلچیلک یوانده کندیسيله مسابقه کین بو کورونز رقیلردن شدتله نفرت ایدیوردی. آچلغه، اوزون بولبلغه رغماً وجودینک قوتی بوبدختلردن داها شایان صرحت بر وضعیت آلمسته مساعد بولونماوردی. بونک نتیجه سی اولارق بونلری اوزاقدن کورور کورمن:

— بر قافله داها! وای.. وای.. وای.. نهدن کلایورلر؟ روسیه بولره دارمی کلایور، بونی آکلایامایورم. روس ملتی حیواندر والسلام.

روس ملتنی قرعه سوق ایدن اسبابی ایضاح ایندیگنده ایسه نفرتله باشی سالایور و: — آکلایورم بونصل ممکن در کورجیلرده بودالاق یوقدر. دییوردی.

نهایت آچ ویورغون کرچه واصل اولدق. وقت کچ اولدینی ایچین، کجه بی اسکله نیک بکلیمه محله ده کچیرمک مجبورینده قالدق. موصلتمزدن اول، شهرک نفوسندن فضله نه قادر انسان، نه قادر آچ و سرسری وارسه هیمی شهردن قوغولشدی. طوتولوب پولیس دائره سینه کوتورولمکدن قورقویوردق. اویانیق و فراستلی داورانقی ایجاب ایدیوردی. شارقونک پساپورطی باشقهنه عائد بولنیوردی. وضعیت داها آلم و قاریشق بر صفحه واصل اولاییوردی. بکلیمه محله ده قالدق. بوغازک دالغه لری بزی، بوتون کجه خبر خواهانه بر صورتده ایصلا تدی. صباح اولونجه، دوکش وایصلا نمش بر حالد اواندق و بوتون کون ساحله دولاشدق.

قازانچمز بر پایاس زوجه سنک، بازار برندن اوبنه کوتوردیکمشی ایچین آلدیم اون متالکدن عبارت بولنیوردی. یا ناغیا به کیتمک ایچین بوغازی کیمک ایجاب ایدیوردی. چوق یالوا. ردیم حالد هیم بر صندالچی بزی صنداله آلیور، بزه سرسری نظریله باقیورلدی. کجه اولدینی زمان طالعه و بوتون دنیا به عصیان ایندم. ولولدجه مشکل و تهلکلی بر ایشه قرار ویردم. کجه اولونجه هر نه بهاسنه اولورسه اولسون بونی موقع تطبیقه قویاچدم...

کجه، شارکو ایله یاواشجه لیانه یاقلاشدق. بوراده کورم و که عائد اولوب ساحله زنجیرله باغلی اوچ بویوک قایق دوریوردی. اطراف قارا کلدی، شدید بر روزگار آسپور، قایقلر یکدیگرینه چارپیورلدی. زنجیری

سالامق صورتیه اوجنی خله دن چقارمق قولای اولدی. بش متره بوکسک بر محله ایسه کمرک نوجیسی ایصلق چالارق دولاشیوردی. قارشیمزدن کچرکن ایشمی دور دوریوردم. بوفانده سز بر تدبیری. زیر اوشاده بوغازینه قادار. دکزده صو ایچنده بولنان وهر آن اولمی مکن اولان بر انسانک بوراده موجودینی کیمسه امید ایتزدی. بوندن ماعدا دوقوماندن زنجیرلر سالالانیور و طیقیردا یوردی. شارکو قایق ایچنه اوزانمش، سکا اکلایمادیغ رشپلر سویله یوردی. اک نهایت خلقه بی آیمه کچیردم. بویوک بردالغه بر آنده قایقی ساحلدن بش متره اوزاغه آندی. زنجیره باغلی اولارق قایق اینده یوزیوردم. نهایت قایقه بشمکه موفق اولدم.

ساده بولولطر اوچیور، دالغلر جیلفینجه سنه اوتیه بری به کیدیورلردی. شارکو دومنه اوطورمش. بعضاً صو ایچنه کومولور کبی خیب اولور، بعضاً غایت بوکسکلره قالقیر، اوزریمه دوشویوردی. ایاقلرینی اطرافه این دایامسنی، و یا قالاتماق ایسته بورسه کورولتو ایتمه سنی سویله دم. درحال صوصدی. یوزینک یرنده بیاض برلکه کوریوردم. دائمدومنی طوتیوردی. وظیفه مزید کیشیرمک امکانی اولادیندن هر ایکمز بولوندیغمز برده قالمه قرار ویردک. نه یاییلمسی لازمکله چکنی اوکا باغیره رق سویله یوردم. سوزلری اکلایور و درحال اسکی بر بخریه لی کبی تطبیق ایدیوردی. کوره ک وظیفه سنی کورن تحتله لاری یرتمقدن باشقا بر شیشه یارامایوردی. روزگار آرقادان آسپوردی. نره به کیده جکمز دوشونمور یالکیز بوغازدن کیمکی دوشونموردم. کورچه یانان آتش کوردیکمز ایچین یولزی تعیین ممکن اولاییوردی. درت طرفدن دالغه ل کلایور، قایق ایچرینه کیریوردی. نه قادر آجیلورسوق دالغالر اوقادار شدتی وقوتلی کلایوردی. بو وضعیت فکری و روحی اوبوتان برایتکی حاصل ایدیوردی. دالغالر آراسنده بعضاً بر اوچورومه کیریور، بعضاً برکوچوک داغ کبی بر دالغانک اوررینه جیقورددق. کجه چوق قرارمشدی. آرقامزده کرچده یانان آتشری کورمه نیجه قورقعه باشلاق. حدودی بولونمایان رصو ایچنده بولوندیغمز طن ایدیوردق. هیچ بر شی کورونمور،

ناتلی
ع. عصمت

بر کوی معلمی

— ۱۰ —

کرم

... حتی دوغرو سنی ایسترسه کز بن بوکا بر درحه به قادر نمون اولدم. چونکه سزکله شیمیدین کوروشوب آکلاشامزه فرصت ویردی ... باق قیزم ... بن صو کرادن سویله نه جک شیرلی اولدن سویله مه بی سوهرم ... بن بو مکتب حقنده مع التأسف فنا شیلر ایشیتدم ... باش معلمه خانم یکیلک یایاجم دییه بر چوق مناسبتسز لکلر یاسورمش ... مکتب جیغرندن چیقمش .. اطاعت، انتظام، انضباط نامنه بر شجکلر قالماش ... طلبه معلمه لرله سنلی، بنلی آرقاداش اولمش ... عادتاً کوشه قایماجا

اوینایور، تورکی سویله یورمش ... اهالی هیچ نمون دکل ... قاچ دفعه شکایت ایتش آما .. هر نه ایسه قیزم ... بنی بر قاچ کون اول چاغیردیله ... «بویه برشی وار ... معلمه خانم بیانغو چیقمش ... استانبوله کیدیورمش .. سن شومعه لکی قبول ایتده شومکتی بر حاله، بوله قوی» دیدیلر ... بن ده دیدم که «اولا وکیل اولارق کبدوب بر کورهم ... باقالم احوال نه مزکزده ... بو مکتبی اصلاح ایتمه کی عقم کمرسه فیها ...» دیدم ... بن اوویه پارا عاشقیلسی بر انسان دکل قیزم ... الحمد لله حالم، وقمده آیدر ... مکتبدن آلاچم آبلغه ده احتیاجم یوقدر ... بو وظیفه بی حیناً قبول ایده جکم ... انشالله آل بر لکیله شو مناسبتسز لکلره نهایت ویررز ... اللهی ده، پیغمبری ده اشرافی ده نمون ایدرز ... بونلری نه به

پیغمبری

سویله دیکمی آکلادیکنز یا ... صو کرادن آرا مزده اختلاف چیقاچغه شیمیدین آکلاشمش اولالم ... ایشکزه کلبرسه قالیرسکنز ... بن ده اولاد کبی معامله ایده رم ... ترفیع و ترقیکزه چالیشیرم ... عکسی حالده یاشقا بر مکتبه کیدرسکنز قیزم ...

مهرم خانم (ایچری کبر)

سلام علیکم ... باش معلمه خانم

یوقی؟

زهره

بر آزدن کله جک ...

مهرم

خانم مسافر می؟

زهره

نهال خانمک یرینه کله جک یکی باش

معلمه خانم ...

مهرم

یا ... الله جمله مزه مبارک ایتسین ...

نهال خانمکدن پک ممنوندق خانم ...

انشالله سزده اونک یرینی طوتارسکنز.

کرم

(مغرور وحدتی)

نهال خانمک یرینی طوتیق غالبایک کوچ

بو قادار عصریلک یایمق ده که بابا یکیدک

خرجی دکدر خانم ...

مهرم

کنایه بی آکلایارق

اویله در خانم ... اویله در نهال خانم

سزدن آبی اولماسین، بر دانه در ...

انشالله سزده اونک کبی کندیکزی

سودبررسکنز ...

کرم

(زهره)

خانم کیم؟

زهره

طلبه لریمزدن برینک آنه سی ...

نهال خانم ده درس ویرر ...

کرم

سزه نهال خانم درسی ویرر ...

مهرم

أوت الله راضی اولسون ...

کرم

پارا ایله می؟

مهرم

الهی خانم ... بن پارا ایله بابوج

آلامایورم ... درسی فصل آلاچقمش.

کرم

پکی سزه نه اوقوتیور؟ نماز

سوره لر می؟ ...

مهرم

یووو ... اوقوما، یازما، املا،

حساب.

کرم

اونلرده اینی آما ...

مهرم

داها نه اوقوتا بیلیر که ...

کرم

انسان ساده دنیایی دوشونمه لی

خانم ... برده آخرت وار.

مهرم

اوراسی اویله ...

کرم

اونک یرنده اولسدم سکا برآزده

آخرته یارایه جق شیلر اوکره تیردم آما

بیلیم که بو کنج خوجا خانملر ...

(کوله رک)

مهرم

اوراسی اویله ... بزم نهال خانم ده

اوله آخرت ايشلرندن پك ا كلاماز .
اما ... پك ابي بر قيزدر يوقسه ...

كبريم

اولا بيلير ... مثلا سكا بر پارچه
دينه ، ديانتە دائر شيلر اوقوتمايلمى ؟ .
مثلا وقعة كربلا ... اونه سسوزشلى
شيدر او ... انسان اوقوركن آغلاماق
الدىن كلز ...

فهرجه

آه خوجا خانم ... نهال كيديور
ديه يوره كز دردى آما ... انشالله
سن اونى آراتدير مياجقسك ، حقت وار
انسان ساده دنيا ايشلريله اوغراشمالى
آخرتى ده دوشونملى ... نه اولور سن ده
بكا او كربلا وقعه لرني فلان او كره -
تيوير سهك ... ياشلى ، باشلى قادينم آما
اوله مراقم واردركه ...

كبريم

اولور انشالله

فهرجه

هاى الله سندن راضى اولسون .

(بيتمدى) رساله نوري

ماني

اودامه بر مزار سسزلكي چوكش روجم
بوسكونك اكدەرين كوشه لرندە مقدس خاطرەلر
آزاركن ... پنجرە مك اوكنده قونوشان
روزكارك بوغوق ايكيملرني ايشيديورم .
قولا قلم بوسسلردە عيني آجي فصالتلري دويورور .
اودامك يئنه سس سز بر كوشه سنده كسيك
وسونوك آله ولريله صوغوق هواي ايصيتمه
چالیشان صوباي . . ياواش ياواش كورمه مكه
باشليورم . بوتون وجودي صوغوق بر آل
صارمش . . قولرم يائمه . . باشم اوكمه . .
وقتسز اويوقايور كيي . . كاشناك خيرچين
سسلينه اودامده كي ميني ميني آياقلك حركتي ده
جواب ورمه سه باكيك يغمي غاميله حس ايدە جكم .
اووح . . بوكيجه هرشيده بر باشقالي وار . .
الكتريك هر زمان ايجون كافي كله ين ضياي . .
شيمدى كوزلري قاماشديريور . . ساعت
يدي . . جيل حالايوق . . مع مافيه بكه ميورم
كله سه داه ائي اولاجق . . فقط سعدون
هنوز اوكره نديكي كهلري آغزنده چيكنه يهرك
متاديا ؛

— آتە بايام كله يه جكمي ؟ . ديهه صوريور .
اوبى كناه يا وروي جوابسز بر اقامق ايجون :
— شيمدى كلهك اوغلم . . ديورم . . او
صو صوبور . . الله يره دوشوردىكي بارلاق
بر چاقى تكرار آليركن قلم يندن قوباجقمش
كي چيرپينيور . . كوزلرم حيايمك يوكيله
آغريلشاراق ياواش ياواش اينركن دودا قلم
كندى كنديه :

— الكى كسه جكسك سعدون آرتيق براق
اونى ديهه ميرلەانيور . . يئنه بررؤيايه كبريورم . .

..

يئنه بويله برقش آقشاميدى . . طبعي
سلامايان آغاچلرك الك يوكسك تپلرندن
آشان روزكار . . ايصلق چالارق افقره دوغرو
قوشويور قايب اولويوردى . . جادهك تولى
كوكسني چيكنه ين آياقلى آزالمش . . كوك
قارارشدى . . ميجل ايله ياياسدن دونوبوردق .
ده كزك هر آن يوكسه لن وطاشان دالغالي
قارشى ياقا ساحلى قوجا قلايور . . سقوط ايدن
ميني ميني داملاقلر اتكاريمزى ايصلا تيوردى . .
نشئه لى اولماقله برابر طاشلردن سكه سكه
يوروركن آرقاداشمه اويغق ايجون دودا قلم
كوليوردى . . چونكه برايكي دقيقه صوكره
سني كورمك احتمالي كوكلومي صارمشدى . .
بر آراتق بيلم ناصل اولدى . . ميجل قولى

چكدى . غير اختياري باشم اونك كوسترمك
ايسنديكي طرفه دوندى . . تيردم . .
ودوردم . . چونكه اورادن سن يكيوردك . .
بزي بلكه كورمه مك . . فقط نه اولور سه
اولسون بن سني كورمك . . بكا عشق ايلك
دفعه طانديران قويو كستانه كوزلريني برداها
سير ايتك ايسيتيوردم . . تكرار دوندك . .
بودفعه كي تصادفه قاراناقلرده اكيلن مغرور
باشنى كوردم . . سلاملاشدق . . يئنه بكك . .
بر آن ايجنده يئم ياندى . . آرتيق صوئوغي
حس ايتيوردم . . عوه دونك ايسنديكم
زمان سن پالونك ياقاسنى قالديرمش . . ساحلن
اسكليه دوغرو ياواش ياواش اوزاقلاشتوردك .
بوكيجه دن صوكره تصادفلر آزالدى مكتوبلرك
كلز اولدى . . اوت حالا نظر مده بوتون قدسيته
باشايان عزيز سه وكيلى . . سنكله نهايت دوقوز
آي سورهن عشقمزك تولومي ايشته او دقيقه
ايدى . . هرشيته رغما او قوتلى عشق باغلى . .
قلمدن جوزولمەدى . . جوزمه ديلر . .

خاطرلاريمسك . . سنكله سه ويشديكمز
آيلرك اوچونچيسى ومارتلك صوكي ايدى . .
برقيركن يئنسندن دونوبوركن . . آياغمه باتماسين
ديهه بكديكمز يولرك ديكسلريني قوباردىك چاقى
« خاطرهم اولسون . . » ديهه بكا اوزاتمشدك . .
تشكرايدەرك آليركن « جوجوغزه . . » ديهه
علاوه ايتمشك . . ايشته بو صوئوغي كانون
كيجه سنده سن يوقسك . . فقط او خاطرەلى
چاقى . . اوغلم . . وين وارز . . سنك يرني
طوتاماين باباخزى ده بكليورز . .

— آتە . . آتە جكم . . آليم كسيلدى . .
اووف . . قانايور باق . . يرمدين فيرلادم . .
معنوياتي واك يوكسك حسلريني بالاطالادىك
قادينك . . اوغلنى د . . سن يارالامشدك . .

قاي خفيفه ووروليور . . روزكار فضله
لاشدى . . خياللك آرقاسندن آجي بر حقيقت
دوغدى . . جيل كلش . . ياورومك ميني
ميني يارماقلرندن ضيران قانلز . . خالينك اوزرنده
ايجه بريول چيرەرك يورويور . . قاراران كوزلرم . .
بوقيزيل يولده حالا ماضى ني و اونك صمبى
كولكلريني آزاركن . . آرقامدن قالين برارلك
سسك :

— كچ قالد . . بنى عفو ايت دهديكى
ايشيديوردم . .

قاراتينا : سفير امير

.....

امتياز صاحبي : محمد صرمت

مشول مديرى : احمد حكمت